

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 6.—.
Poštno-čekovni rač. 10.303.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

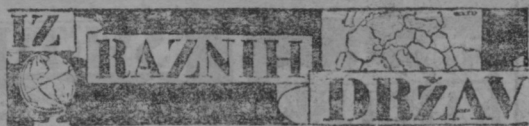
Besedna bitka za razorožitev.

V Ženevi zboruje svetovni parlament, da reši vprašanje razorožitve. Ali ga bo rešil? Eden vprašaj ne zadostuje, morali bi napraviti več vprašajev. Ako bi vse bilo odvisno od besed, bi to težavno in pereče vprašanje bilo na tem ženevskem zasedanju rešeno. Vsi odposlanci posameznih držav, ali bolje rečeno posameznih vlad, so se izjavili za razorožitev. Ženevski govori se kar topijo in cedijo miroljubnosti in pripravljenosti k razoroženju. Zastopnik Italije zunanji minister Grandi se je v svojem za razorožitev se v nemajočem govoru pritoževal o prevlasti orožja, o kateri se po krivici govori, da je v službi pravice.

Tudi japonski delegat Mačudejra je zapiskal na mirovno piščal ter je svoj govor zaključil z besedami: »Japonska je pripravljena storiti vse, kar je v njeni moči in v mejah političnih možnosti, da se znižajo izdatki za oboroževanje in porabijo v boljše namene, pod pogojem, da ne bo ogrožena varnost države. Upamo, da se bodo prijateljski odnosi in zaupanje med posameznimi narodi okrepili z vzajemnim naporom vseh držav, da dosežemo mir, po katerem vse človeštvo tako željno hrepeni.« Škoda, da ni bil sprejet predlog kitajskega odposlanstva, naj bi se v sejni dvorani v Ženevi napravila pojačena radio-sprejemna postaja. Tako bi bilo mogoče slišati v Ženevi gromenje japonskih topov izpred Šangaja, katero noben človek tudi z najmilejšimi in najbolj sladkimi besedami ne more pretolmačiti kot pesem skladnosti in miru. Da so se tudi zastopniki vseh drugih držav, počenši od Angleža Simona preko Nemca Brüninga in Rusa Litvinova do odposlanca poslednje države, izjavili kot pristaši in zagovorniki mirovne in razorožitvene ideje, ni treba posebej poudariti; zadostuje namreč, da to zabeležimo.

Omeniti pa je posebno treba francoski razorožitveni načrt, ki ga je na razorožitveni konferenci predložil ter vneto in spretno zagovarjal minister Tardieu. Ta načrt je zasnovan na podlagi načela, da je treba prej narodom zagotoviti varnost in šele potem misliti na razorožitev. Ima to prednost, da se opira na Zvezo narodov, katere moč naj se zgradi s tem, da se da Zvezi na razpolago oborožena sila. Zveza narodov nikakor ne more prisiliti kršilca miru, da odloži orožje, ker nima na razpolago oborožene sile. V smislu francoskega

predloga je treba temu velikemu nedostatku odpomoči s tem, da članice dajo Zvezi narodov na razpolago oborožene čete. Prav v kitajsko-japonskem sporu se je Zveza narodov pokazala brez vsake moči radi tega, ker ne razpolaga s silo, s katero bi lahko svoje sklepe tudi udejstvila. Glede oboroženih sil na suhem in na morju pravi predlog, da jih bodo smele imeti samo tiste države, ki se obvežejo, da bodo del teh stavile na razpolago Zvezi narodov, če bi jih ta rabila. Ta določba zadeva predvsem težko topništvo in ladje, oborožene s težkim topništvom ter podmornice nad določeno tonažo. Treba je ustanoviti mednarodno vojno policijo, ki naj bi bila na razpolago Zvezi narodov, da lahko napravi red v primeru mednarodnega spopada. Francija bi bila pripravljena dati na razpolago eno brigado vojaštva, eno pomorsko divizijo in mešano skupino letalstva. V primeru spora bi bila obveznost posameznih držav glede oborožene sile, ki naj jo stavijo na razpolago Zvezi narodov, različna, glede na to, kje je vojna izbruhnila. — V svojem govoru, s katerim je tolmačil in zagovarjal francoski načrt, je Tardieu med drugim poudaril, da je za omejitve oboroževanja predvsem treba izpolniti 4 pogoje, ki so neobhodno potrebni in nujni pred vsako razorožitvijo. Ta vprašanja so varnost, izvrševanje splošnih obveznosti, ki jih imajo izpolnjevati posamezne države, upoštevanje zemljepisnega položaja držav in posebne okoliščine. Vsak pravi in izvršljivi razorožitveni načrt mora temeljiti na pravih Zveznih narodov, kakor v resnici temelji francoski načrt. Zveza narodov ne sme ostati slabotno društvo, kakor je bila dosedaj, marveč se mora ojačiti. Miru tako dolgo ne bo, dokler se ne okrepi Zveza narodov, edina sila na svetu, ki bi mogla uspešno preprečiti kršitev miru.

Mussolini pri papežu. Dne 11. februarja, na dan tretje obletnice lateranske pogodbe, je sprejel papež Pij XI. italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija v svoji zasebni knjižnici z izrednimi častmi in se je razgovarjal z njim eno uro. Ob priliki Mussolinijevega poseta v Vatikanu

je bila vsa vatikanska država v zastavah in vatikansko glasilo je izšlo v posebni izdaji. Mussolini se je pripeljal v Vatikan z velikim spremstvom fašistov, vojaštva in avtomobilov. Na trgu sv. Petra je pričakovala Mussolinija papeževa garda. Po razgovoru s papežem se je podal Mussolini z vsem spremstvom k vatikanskemu državnemu tajniku kardinalu Pacelliju, pri katerem se je pomudil pol ure. Po ogledu vatikanske palače je šel ministrski predsednik v cerkev sv. Petra, kjer je pokleknil pred glavnim oltarjem ter nad grobom sv. Petra in je tamkaj molil. Istega dne popoldne je sprejel Mussolini vatikanskega državnega tajnika kardinala Pacellija, ki mu je vrnil opoldanski obisk.

Hindenburg je pristal na to, da bo prevzel kandidaturo za predsednika nemške republike.

Japonci neprestano izkrcavajo pred Šanghajem nove čete, s katerimi napadajo trdnjavo Vusung, ki je pa odslej odbila vse napade in je stala Japonce težke žrtve. Japonske čete so v Šanghaju korakale skozi mednarodni del mesta in so tamkaj celo pretepli ameriškega podkonzula in še nekega drugega ameriškega državljana. Radi teh dogodkov je zavladalo veliko ogorčenje med inozemci proti Japoncem. Kitajci dobivajo od vseh strani ojačenja in so pripravljene, da se branijo do zadnjega moža. Te dni je pričakovati srditih bojev med napadalci Japonci ter med branitelji Kitajci.

*

Slike iz vojne na vzhodu.

Vojna med Japonci in Kitajci ni sicer bila napovedana, kakor je doslej bila navada med civiliziranimi narodi, marveč so se začele srdite borbe med japonskimi in kitajskimi četami ter trajajo naprej. Japonci so zavzeli s svojo dobro oboroženo armado najvažnejše postojanke v Mandžuriji, naposled mesto Harbin ob vzhodno-kitajski železnici. Pred najvažnejšim kitajskim trgovskim mestom Šangajem so japonske bojne ladje izkrcale mornariške vojake, ki so zasedli nekatere dele mesta, druge pa obstreljujejo. Za trdnjavo Vusung se dnevno vršijo strahoviti boji. Kitajski vojaki branijo z obupno hrabrostjo to trdnjavo in tudi druge važne točke svoje rodne zemlje. Ako bi Kitajci bili tehnično tako dobro opremljeni s topovi, z bombami, ki jih mečejo

Japonci iz letal, in vobče z orožjem in municijo kakor Japonci, bi njihova obramba bila še veliko uspešnejša. — Navesti hočemo nekatere slike iz te krvave borbe.

Grozote medsebojnih bojev.

Poročevalec londonskega lista »Daily Herald« opisuje v tem listu dogodke v Šangaju, ki jih je videl na lastne oči. Najbolj grozoten je bil, tako opisuje ta očividec, japonski letalski napad na kitajski vlak z ranjenci. Kitajci so odpravili iz Šangaja v notranjost dežele dolg vlak, ki je bil nabito poln ranjencev in bolnih vojakov. Japonska bombna letala so vlak opazila in nenadoma napadla kljub vsem nasprotnim mednarodnim določilom. Spustila so na vlak več bomb, ki so docela razdejale en vagon, vrgle več drugih vozov s tira in povzročile 18 človeških žrtev. Nenadoma pa so se oglasili iz vlaka Kitajci s strojnicami. Tudi to ni bilo po pravih mednarodnega prava, vendar v tem primeru popolnoma opravičljivo. Japonska letala so se sicer umaknila, vendar pa so Kitajci nekatera izmed njih prisilili, da so pristala. Kitajci so plačali na japonsko posadko prisilno pristalih letal, jo pobili in razmesarili. Tako je našlo smrt 18 japonskih častnikov in podčastnikov. Nekaterim so Kitajci iztrgali cela srca iz prs in druge dele.

Zadnji boji pred Harbinom.

Nek angleški časnikar opisuje kot očividec krvave borbe za najvažnejšo postojanko v Mandžuriji, za mesto Harbin. Japonci so zasedli to mesto po jako krvavih bojih. Ti boji so se končali s strašnim pokoljem Kitajcev. Izgube Kitajcev cenijo na 2200 mrtvih in nad 50 ranjenih. Na japonski strani je bilo po uradnih podatkih le 8 mrtvih in večje število ranjenih. To nesorazmerje pojasnjuje dejstvo, da so Kitajci večinoma neoboroženi in da razpolagajo le z malim številom strojnic. Razen tega je njihova pehota oborožena z povsem zastarelimi puškami. Nasprotno uporabljajo Japonci razven bombnih letal najbolj moderno napadalno orožje. Kitajske čete so zašle v japonski ogenj strojnic, ki so jih na stotine pobile. Na vožnji po cestah Harbina je videl dopisnik cele množice ranjenih kitajskih ujetnikov, ki so čakali na zdravniško pomoč. Japonci so uvedli v zasedenem mestu s proglasitvijo obsednega stanja zelo strog režim.

General Čangkaišek se priporoča za molitev.

General Čangkaišek, ki je sklenil svojo domovino braniti do poslednjega, je sprejel odposlanstvo misijonarjev, kateri delujejo na Kitajskem. Bili so v tem odposlanstvu 4 katoliški misijonarji in 21 protestantovskih. General je sprejel misijonarsko odposlanstvo v svoji vili, ki je blizu groba Sunjatsena, ustanovitelja kitajske republike. Čangkaišek je kristjan — krščen je bil od metodistov — ter je govoril z velikim spoštovanjem o krščanstvu. Prosil je navzoče misijonarje, naj bi za njega molili, mu pri izvrševanju njegove težavne na-

ZA MASIRANJE

pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatičnih bolečinah se že skozi 35 let najraje uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Poskutsna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

loge pomagali ter z vsemi silami sodelovali, da bi Kitajsko rešili iz sedanjih težav z Japonci in tudi s komunisti. V imenu katoliških misijonarjev je govoril jezuitski pater Jacquinot, ki je poudarjal, da so katoliške cerkvene oblasti odredile molitve, ki se že dalje časa opravljajo za mir in zmago pravičnosti na Kitajskem. Kar se tiče komunizma, ga katoličani na vso moč pobijajo ter učijo otroke v šolah in tudi odrasle, da morajo spoštovati lastnino in zakonito oblast.

Jezuitski pater posreduje za žene in otroke.

Pater Jacquinot, ki je govoril, kakor je razvidno iz gorenjega poročila, v imenu katoliških misijonarjev pred generalom Čangkaišekom, se je zavzel za žene, otroke in siromake, da jih reši vojne pogube. Jacquinot že dolgo vrsto let dela v Čapeju, kitajskem predmestju Šangaja, ter je pravi oče ubogih ter trpečih. Podal se je k vrhovnemu poveljniku japonskih čet, admiralu Nomuri, ter ga prosil, naj dovoli premirje, dokler se ne bodo iz Čapeja odstranili bolniki, žene in otroci. Moški so že itak vsi pobiti od bomb in topovskih strelcev, ali pa so ušli. Japonski admiral je takoj dovolil premirje ter patra pohvalil za njegovo človekoljubno posredovanje. S pomočjo mednarodnih čet in prostovoljcev se je mesto Čapej izpraznilo. Žene, otroci in bolniki so jokali, da je pretreslo vse opazovalce. Izpraznili so tudi trdnjavo Vusung. V trdnjavi je ostal od civilnega prebivalstva samo nekdanji angleški mornariški oficir David, 80letni starček, ki ima že 20 let v Vusungu malo gostilno. Vsi domači so ga zapustili, ostala sta pri njem samo dva psa, on pa noče zapustiti svoje hišice, marveč se da rajše pokonati pod njenimi razvalinami. — Japonci se pripravljajo na strahovite napade na Šangaj in Vusung. Dobivajo vedno nove ojačenja. Te dni je prispela japonska divizija 20.000 mož pehote in artilerije in veliko število letal. Prišle so tudi nove bojne ladje, tako da je tamkaj zbranih preko 40 japonskih vojnih ladij.

*

Veseljno svobodomiselstvo molči k izgonu jezuitov iz Španije. Razlog je v tem, ker je ta izgon delo španskih svobodomislecev, vrana pa vrani oči ne izkolje. In vendar je izgon jezuitov iz lastne domovine delo nasilja. Jezuiti niso storili nobenega dejanja proti Španiji in njeni sedanji vladavini, nasprotno

so vedno najvestnejše izpolnjevali svoje državljanske dolžnosti. Niti ene krivde jim svobodomisleci ne morejo dokazati. Da jih preganjajo, je razlog v tem, ker ne morejo tekrovati z jezuiti, kar se tiče duha, znanja in izobrazbe. Kako drugače je veseljno svobodomiselstvo postopalo l. 1909! Tudi takrat je šlo za španske zadeve. Ni šlo za jezuite, marveč za zadevo takozvanega svobodomiselstva. To je bil anarhistični frama-son Ferrer, ki je l. 1909 bil vodja revolucionarcev v Barceloni ter bil od pristojnega vojaškega sodišča obsojen na smrt in ustreljen. Takrat je veseljno svobodomiselstvo od severnega do južnega tečaja zahrumelo in zajčalo. Sedaj pa, ko so se preganjali in izgnali popolnoma nedolžni jezuitje, so svobodomiselni bratci na vseh svetovnih kontinentih in otočjih umolkneli. Za nje pomenja nasilje proti katoliški Cerkvi vdanim sinovom »svobodo«. Vredno je tudi omeniti, kako je židovsko časopisje po vsem svetu nastopalo v slučaju židovskega francoskega oficirja Dreyfusa, ki je bil od sodišča obsojen. Ni namreč mirovalo, dokler ni bil ta proces obnovljen in Dreyfus oproščen. Ko pa je šlo za jezuite, se ni ganil nobeden židovski časopis.

Na grobu sv. Franca Ksaverja. V prvi polovici meseca januarja je bilo telo velikega apostola vzhoda sv. Franca Ksaverja izpostavljeno v cerkvi očetov jezuitov v mestu Goi v Indiji. Iz vseh krajev Indije so prišli verniki, da se na grobu velikega misijonarja zahvalijo za milost spreobrnjenja svojih prednikov. Preko pol milijona vernikov je došlo iz raznih pokrajin. Vrsto pobožnosti je zaključila slovesna služba božja, ki jo je daroval patriarh Vzhodne Indije Veiera de Castro. Komisija najboljših zdravnikov je pregledala mrtvo truplo svetnikovo ter izjavila, da je gibljivost kože in mesa po 380 letih ohranjena na način, ki je naravno nerazložljivo. Sv. Franc Ksaver je namreč umrl leta 1552, tako da letos obhajamo 380letnico njegove smrti; za svetnika je bil proglašen leta 1622, je torej letos 310letnica te proglasitve. Telo sv. Franca se shranjuje, kakor rečeno, v Goi v Indiji, desna njegova roka pa v Rimu.

Stari oče kanibal, vnuk katoliški duhovnik. Na praznik Marije Brezmadežne — 8. decembra 1931 — je apostolski delegat za južno Afriko škof Gijlswijk v semenišču v Romi v Vasuto-deželi posvetil za duhovnika vasuto-črnca Rafaela Mohasi. Novoposvečenec je prvi domačin iz južne Afrike, ki je postal katoliški duhovnik. Njegov stari oče je še bil kanibal (ljudožerec). Mohasi je l. 1905 kot 15leten mladenič proti volji očetovi zapustil domačo hišo, da bi postal katoličan. L. 1909 se je dal krstiti. Da bi pridobil denarna sredstva za študije, je nekaj časa kot delavec delal v rudnikih v Johanenburgu. Od l. 1914 do l. 1921 je študiral. Ker je iskreno želel postati duhovnik, ga je neki pater pripravil za to. Z njim se je pripravljalo za duhovniški stan še nekaj drugih črncev. Na praznik Marijinega Brezmadežnega spočetja se je Mohasijeva srčna želja izpolnila.

Srečanje dveh papežev.

V Rimu pripovedujejo ta-le doživljaj: Mlad duhovnik je potoval iz Milana v Rim. Ker ni imel dovolj denarnih sredstev, je šel pač peš. Po vseh mestih, kamorkoli je prišel, je obiskal cerkve in je opravljal tamkaj svojo pobožnost. Lepega spomladnega jutra je baš odmaševal v stolni cerkvi v Mantui in je hotel posetiti škofa, o kojega blagoslovljenem delovanju je že bil tolikanj slišal.

Cerkovnik, kateremu je bil zaupal namen obiska, mu je odsvetoval. Rekel mu je, da mora visoki gospod sprejeti predpoldne celo vrsto cerkvenih organizacij, gotovo ne bo imel časa za tujca. Mlad duhovnik pa si je hotel ogledati vsaj lepo škofovo palačo in opraviti v senci dvorišča brevir. Vstopil je skozi majhna vrata v prostorno poslopje. Upal je, da bo zadel na kakega služabnika ali duhovnega tovariša, ki bi mu bil razkazal znamenitosti škofovske prestolice. Zašel je v teman in hladen hodnik, kjer je vladala popolna tišina. Vsa vrata iz hodnika v sobe so bila odprta in je bilo mogoče vse pregledati.

Slednjič je čul obiskovalec ropot — kavinega mlina. Prišlo mu je na misel, da mora gotovo biti nekdo v kuhinji, ki mu bo pokazal pot na dvorišče ali na vrt. Splazil se je skozi priprta vrata v ozko sobo, katero je razsvetljevalo le majhno okno. — »Dobro, da ste prišli, moj ljubi«, ga je ogovoril prijazen glas, »glede tega modernega mlina se še ne spoznam. Morda poskusite vi srečo s to napravo!« Predno se je mladi kaplan zavedel, kako in kaj, že je držal novi mlin v rokah. Častitljiva postava se je dvignila. »Mojo sestro so nenadoma poklicali k bolniku, si moram pač sam pripraviti zajutrek.« Bil je škof iz Mantue, ki je govoril te besede.

Mladi duhovnik je stisnil mlin med kolena in je mlet z vso močjo. Jednakomerno mletje je pričalo, da je pogodil srečo z napravo.

»Prečastiti, bil sem uverjen, da ste moj tajnik«, se je opravičeval cerkveni knez. »Ne boste mi zastoj na pomoč, povabim vas, da popijete z menoj skodelico kave.«

Nagovorjeni je vstal in se poklonil škofu. Nikdar še ni bil sprejet od kakega škofa v kuhinji. Slednjič mu je dal škof v roke še meh, s katerim je podpihal žerjavico in rekel: »Tak je naš poklic!«

Na opisanem doživljaju bi ne bilo nič kaj posebnega, ako bi ne bil postal takratni mantuanski škof poznejši papež Pij X. — in oni mladi duhovnik naš sedanji sv. Oče Pij XI.

Nečloveška vojna sredstva

Poskusi, izločiti nečloveška vojna sredstva, so stari najmanj 800 let. Leta 1139 se je vršil drugi lateranski cerkveni zbor. Ob tej priliki so predlagali škofje, naj oblasti prepovedo uporabo tedaj najnovejšega bojnega orožja takozvane »Matras-pušice«. Te velike jeklene pušice so predrle vsak oklep in

je z železjem zavarovani vitez bil brez moči napram strelcu iz zasede. Cerkveni zbor je sklenil, da se te pušice prepovedo, papež je potrdil sklep škofov in je izdal tozadevno pismo (encikliko) na naslov celotnega katoliškega sveta.

Od omenjenega papeževskega koraka je minilo osem stoletij, ne da bi bil potihnil boj proti nečloveškim bojnim sredstvom. Resnični zaključki tega boja pa so ostali do današnjega dne prav malenkostni.

Ženevska posvetovanja mednarodnega Rdečega križa so dosegla, da je bila prepovedana za celi svet raba dum-dum patron. Nikdo se za to prepoved ni zmenil in rajna Avstrija je začela prva v svetovni vojni streljati na Ruse z dum-dum patronami.

Društvo narodov je izdelalo načrt prepovedi glede rabe strupenih plinov v vojni, a je padel ta predlog na najhujši odpor. Najnovejša razorožitvena konferenca v Ženevi se je bavila kakor lateranskih cerkveni zbor z izločitvijo nečloveških vojnih sredstev.

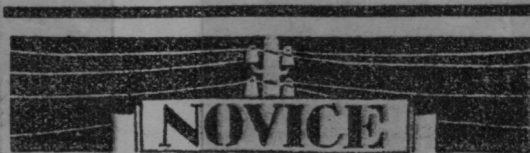
Bojna tehnika je od svetovne vojne do danes neverjetno napredovala. Avtomatična puška ter strojnica bosta orožje bodoče vojne. Tanki, ki so igrali zadnja leta svetovne vojne veliko ulogo, zavzemajo danes glede moderne opreme armad prvo mesto. Moderni tanki dosežejo na navadni cesti hitrost srednje močnega avtomobila. Preko polj in gričev brzi tank s 30—40 km na uro. Kolona tankov ne pozna ob času napada nikakih ovir, ker gre preko potokov in rek, do živega jej ne more ne topništvo in ne strupeni plini.

Strojna vojna, ki ogroža celokupno človeštvo 20. stoletja z vsemi grozovitostmi, je najbolj nečloveški način borbe, ki je osamljen v zgodovini.

Bombe, ki bodo vržene na tisoče in tisoče iz višine več tisoč metrov; strupeni plini, katerim bosta z isto smrtno nevarnostjo izpostavljena vojak in civilist; smrtonosni žarki, na kojih izpopolnitvi se dela z mrzlično naglostjo, ne bodo delali nobenega razločka med vojakom v jekleni čeladi, med delavcem v delavnici, med mirnim potnikom na cesti in med otrokom na igrišču.

Nova vojna, najbolj nečloveška ter najbolj strahotna, kar jih pozna dostej svet, bi pomenila po mnenju evropskih državnikov uničenje Evrope in konec zapadne kulture.

*

Krog zadeve mariborske Kmetijske eksportne zadruga. Zadnjič smo poročali, da je državno pravdnštvo ukazalo zapečatiti poslovne prostore mariborske Kmetijske eksportne zadruga, ki se je pečala s posmrtninskim zavarovanjem, in aretirati člane upravnega odbora zadruga. Dne 10. februarja je sklenil senat trojice mariborskega okrožnega sodišča, da ostanejo trije aretirani člani glavnega odbora: Kristofič, Žunkovič in Kenda še nadalje v preiskoval-

nem zaporu, ker se vrši pregled poslovnih knjig. — Mariborsko drž. pravdnštvo je odredilo zapečatenje podružnic Eksportne zadruga v Ljubljani in v Zagrebu. Radi zadeve z omenjeno zadrugo razglašča uradna stran sledeče: Javnost v njene lastne koristi opozarjamo, naj odklanja poverjenike Kmetijske eksportne zadruga v Mariboru, ki baje nabirajo še nove člane, dokler ne bo zadeva popolnoma razčiščena.

Pol milijona dinarjev za Sokola. V banovinskem proračunu dravske banovine za naslednje budžetsko leto se nahaja podpora Sokolu v znesku 500 tisoč dinarjev. Na seji banovinskega sveta je notar Jereb iz Konjic v zvezi z drugimi gospodi predlagal, naj se ta banovinska podpora zviša na 1 milijon dinarjev. Predlog ni uspel.

Vseučiliščni profesor v Ljubljani ter častni kanonik lavantinski g. dr. Fran Lukman je pri povratku na svoje stanovanje na Poljanski cesti v Ljubljani spodrsnil na oleedeneli poti in si je zlomil pri padcu nogo. Blagemu gospodu profesorju želimo skorajšnjega okrevanja.

Smrtna obsodba. Mariborski senat je obsodil dne 13. februarja znanega zločinca Štefana Faleža na smrt na vešalih. Obsojeni se je tokrat zagovarjal radi 14 zločinov in sicer: štirih tatvin, treh vlomov, šest posilstev in roparskih napadov in radi roparskega umora posestnice Julijane Heričeve v Gačniku pri Jarenini v noči dne 28. avgusta m.l. Falež smrtne obsodbe ni sprejel.

Volu posestnika Josipa Kolariča v Krčevini pri Mariboru je spodrsnilo pri napajanju, da je padel v globok ribnik in so ga komaj rešili.

Krvav obračun na maškeradi. V Koreni pri Vurbergu so imeli na pustni večer kmečki fantje maškerado. Posestniški sin Jožef Greifoner se je sprl s Feliks Škofičem. Škofič je zabodel Greifonerja dvakrat v prsa in so težko ranjenega prepeljali v mariborsko bolnico.

Pri gašenju ga je sunil v trebuh. V Vojnici pri Cirkovcah so obhajali gostijo. Ob tej priliki se je zbrala pretežna večina vaščanov krog hiše, kjer so rajali svatje. Na drugem koncu sela se je vnela hiša, ki je že bila vsa v plamenih, ko so se lotili gašenja gasilci. Ogenj je bilo mogoče le omejiti, hiša je pogorela. Pri gašenju sta se sprla en gasilec ter posestnik Bauman. Gasilec je sunil Bauma v trebuh tako močno, da mu je pretrgal čreva in je težko poškodovani moral v bolnico v Maribor.

Strel iz zasede. Kovaški pomočnik Ivan Tomažič iz Stojncev pod Ptujem se je podal zvečer na obisk k staršem v Malo vas. Iz teme je nenadoma počil strel in zadel Tomažiča v stopalo desne noge. Obstreljeni napadalca ni videl.

Po neprevidnosti prevrnjena petrolejka povzročila požar. Na Stari cesti v Prlekiji se je podala posestnica Amalija Pangerčič s petrolejko na skedenj po krmo. Leščerba je ženski padla iz rok, zanetila slamo in ves skedenj je bil mahoma v objemu plamenov. Pogorela sta hlev in skedenj, rešili so živino ter nekaj gospodarskega orodja. Škodo cenijo

na 15.000 Din, zavarovalnina pa znaša komaj eno tretjino.

Istočasno požar pri dveh posestnikih. V Lončarjevcih v Prekmurju je izbruhnil ogenj istočasno pri posestnikih Kovišu in Novaku. Pri prvem se je vnela oslica slame, drugemu je upepelil požar gospodarsko poslopje.

Ogenj je uničil v torek dne 9. t. m. zvečer na Ostrožnem pri Celju posestniku Ivanu Hriberšku kozolec. Kozolec je pogorel do tal, zavarovalnina je le polovična.

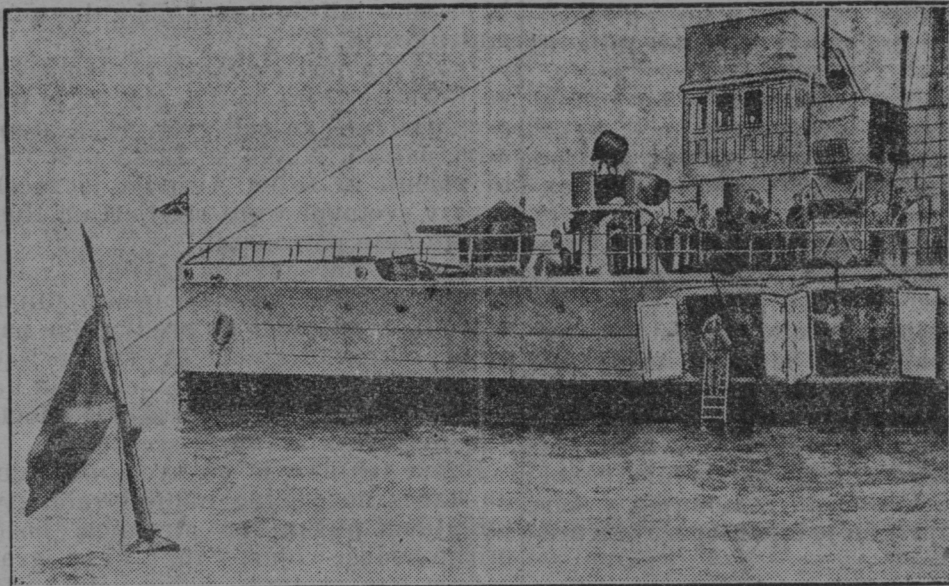
Gospodarsko poslopje je pogorelo 8. februarja posestniku Škrubiju v Ravnah pri Šoštanju. Zgorela je vsa krma, oteli so le živino in nekaj voz.

Višek surovosti — sin ubil očeta. Celo okolico trga Kozje je pretresel zločin, kakoršnega ne pomnijo tamošnji ljudje in se je doigral v vasi Zdole na domačiji 55letnega posestnika Antona Žagarja. Pri Žagarjevih so imeli 8. februarja furež. Domači sin 20letni Tone je bil na večer domačega praznika pijan in izzval prepir z očetom. Iz prerekanja je prišlo do dejanskega napada, v katerem je obdelal nečloveški sin očeta s polem tako, da se je ves oblit s krvjo zgrudil nezavesten. Pri pogledu na onemoglega očeta se je surovina še bolj upil in ko se je smrtnonevarno ranjeni zganil, je divjak še enkrat navalil nanj. Mrtvemu očetu je umil oklevavljeno glavo, ga

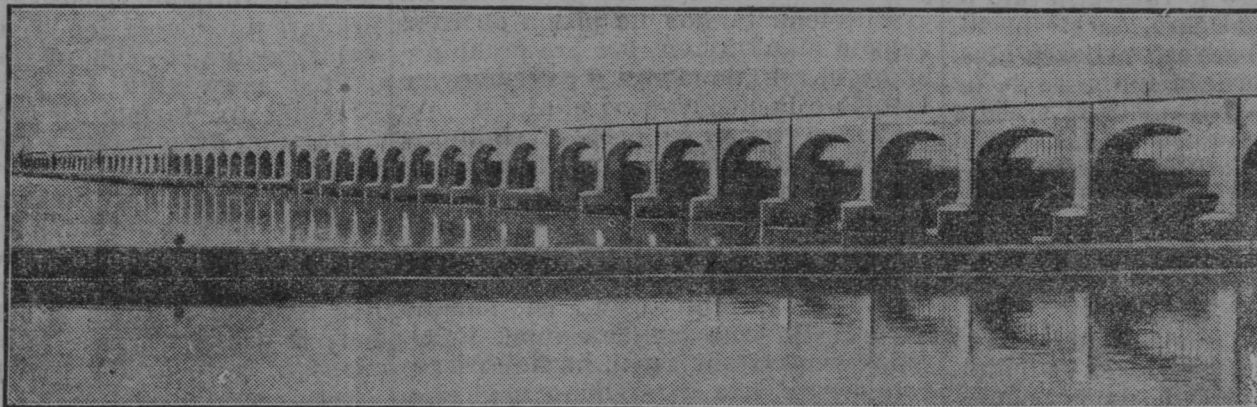
položil v posteljo — se splazil na peč in je tamkaj zaspal. Drugo jutro je oznanil sosedom, da je oče umrl in ga naj položijo na mrtvaški oder. Po zločinca so seve prišli orožniki in ga odtirali v Kozje. Slučaje, ko se spozabi otrok nad roditeljem, kar se žalibog dogaja pogostokrat, bi morala oblast kaznovati z vso strogostjo!

Žrtev preobilne pijače in podivjano-sti. Pri posestniku Božičniku v vasi Prevali v kozjanski okolici so fantje ostrili kole za vinograd. Na večer je došlo v pijanosti do pretepa in 18letni Klavžer iz Vojskega je obležal mrtev.

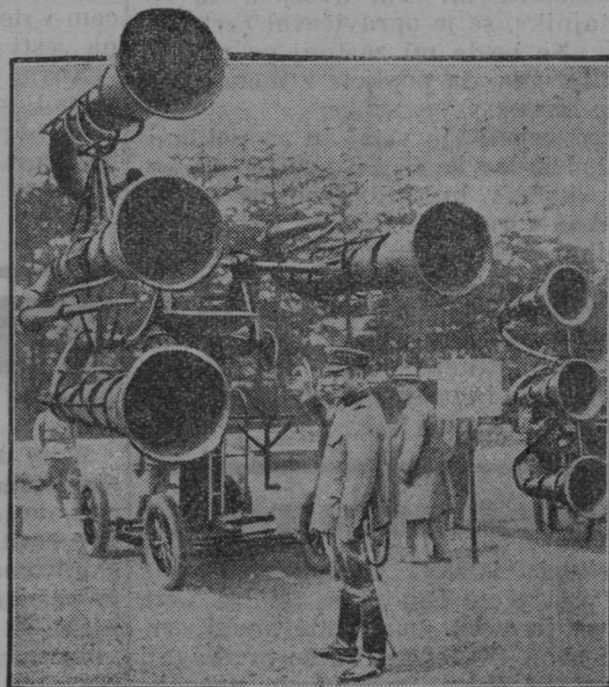
Uboj. V Zapenčah v občini Dovje pri Kozjem je bila maškerada, katere se je udeležil 20letni Tone Janko. Na vese-

Potopljeno angleško podmornico »M 2« so našli. Zastava na sliki nam kaže mesto, kjer se je zgodila nesreča in je umrlo strašne smrti 53 mož. Tik ob mestu potopa je dvigalna ladja, iz katere se spuščajo potapljači do podmornice, da jo bodo pripravili za dvig.

Največji jez na svetu je dolg 8 km in je zgrajen preko indijske reke Indus. O tem jezju je nas že večkrat govoril letos.

Levo: Španska republikanska vlada je izgnala jezuite. Slika nam predstavlja odhod jezuitov iz domovine. — Desno: Japonski letalci se poslužujejo na bojiščih velikanskih slušal, ki jim javljajo bližanje sovražnih aeroplanov na velike razdalje.

ličnem prostoru se je pojavil nenadoma komaj iz zapora izpuščeni Franc Sakošek, ki je navalil z gnojnim krevljem na Janka in ga udaril tako srdito po rami, da se je zaril krevelj žrtvi v pljuča in je udarjeni kmalu za tem umrl.

Za pregriznjeni nos se maščeval s sekiro. Enkrat v januarju je pregriznil posestnik Ivan Baloh s Trnove gore pri Sv. Krištofu nad Laškim v stanovanju svoje ločene žene brezposelnemu rudarju Jožefu Drnovškemu nos. Drnovšek se je pozdravil v celjski bolnici in se je vrnil 9. februarja domov, kjer je zagrabil sekuro in z njo tako obdelal Baloha, da so morali sedaj njega prepeljati v bolnico v Celje.

Vsled duha prisotnosti rešen smrti. Pri gorjanskem lesnem podjetju v Novem mestu je uslužben za šoferja Fajdiga. Nekega jutra je omenjeni popravljal tovorni avto, zažejalo ga je pri nornem delu in v naglici je zagrabil mesto vode steklenico z žvepleno kislino, katere je požrl nekoliko. Silne bolečine v želodcu so ga poučile, da je v smrti nevarnosti. Tekel je iz garaže na prosto in srečal mlekarico, kateri je izpil mleko in začel nato bljuvati. Zastrupljenje je opazil tudi lastnik podjetja, ki je prepeljal šoferja v bolnico, kjer so mu izprali želodec. Šoferja je rešila gotove smrti prisotnost duha, da se je spomnil, da je mleko najboljše sredstvo proti zastrupljenju s tolikanj nevarno žvepleno kislino.

Tri požare so imeli v Ljubljani v noči od 11. na 12. februarja.

Kolesa voza so mu strla prsni koš. — Delavec Franc Jereb, uslužben pri županu na Loki pri Mengšu na Kranjskem, je padel pri prevažanju drv pod voz, kojega kolesa so mu strla prsni koš, da je izdahnil.

Požar povzročil pol milijona škode. V vasi Vir pri Domžalah na Kranjskem je izbruhnil dne 9. t. m. zjutraj ogenj na podstrežju Kocjančičeve tovarne za izdelavo zdravstvenih in manufakturnih potrebščin. Podoželski gasilci so preprečili, da se ogenj ni razširil, a kljub temu znaša škoda pol milijona dinarjev. Ogenj je povzročil kratki stik na podstrežju.

Požigalec je podtaknil ogenj pod kozolec trgovca De Glerie v Dolnjem Logatcu na Kranjskem. Ogenj je uničil stavbo in gospodarsko orodje.

Veliko gospodarsko poslopje žrtev požara. V noči dne 8. februarja je nastal požar v gospodarskem poslopju posestnika in tesarskega mojstra Jermana Franca v vasi Drsko pri Novem mestu. Pogorelo je gospodarsko poslopje, ki je obsegalo velik kozolec-dvojniki, skedenj in uto.

Stanovanjska hiša je pogorela na pepelnico zjutraj posestniku Matiji Drobniču pri Ribnici na Kranjskem. Gospodar, žena in sostanovalec z družino so si rešili jedva življenje.

Smrtna žrtev zime. V gozd se je odpravil po drva dne 11. februarja iz vasi Pesnica pod Sv. Joštom pri Kranju posestnik Franc Bešter. Ker se ni vrnil, so ga iskali po gozdu zaman pozno noč in so ga našli šele drugo jutro mrt-

vega. Nesrečenč je zgubil v snegu smer ter padel v hudournik.

Iz Celja se nam poroča, da se vrši od 15. II. do 25. III. 1932 **velika odprodaja** manufakturnega blaga in perila v veletrgovini **Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15,** po zelo znižanih cenah.

Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja vsem našim cenj. članom kakor vsemu cenj. občinstvu, da ni v nobeni zvezi s podpornimi društvi **»Vzajemna samopomoč v Ljubljani in »Kmetijska eksportna zadruga v Mariboru.** Naše poslovanje je bilo revidirano mesca oktobra 1931 po inšpektorju ministrstva za trgovino in industrijo dr. Mladen Bedič v Belgradu, ki je našel isto popolnoma v redu; radi tega prosimo za nadaljno zaupanje kakor do sedaj. 193

Najnovejše vesti o odličnih priznanjih, ki so jih hvalžen kupci poslali tovarniški tvrdki H. Suttner v Ljubljani št. 992, so jasen dokaz, kako koristno je, če si omislite veliki inlustrirani letni katalog, preden kupite uro, zlatnino ali srebrnino. Tudi naši bralci dobe ta lepi cenik popolnoma brezplačno, ako ga zahtevajo od tovarniške tvrdke Suttner. Tvrdka pošilja žepne ure že od 35 Din naprej, ure bučilke od 45 Din, ure zapestnice od 98 Din itd., vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

»Domači živinozdravnik, o kateri je danes poseben inserat v »Slovenskem gospodarju«, je zelo dobra knjiga. Naročijo naj jo občine ali zadruga za celo svojo okolico, ker posameznik si te knjige ne more tako lahko kupiti. Naročila sprejema tudi Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer si knjigo lahko ogledate v vsaki prodajalni na Koroški in Aleksandrovi cesti.

★

Čudni naravni pojavi.

Ribe padajo iz oblakov.

Deževanje rib je posebnost narave, ki je nekaj redkega, vendar pa ne čudež. Znanstveno je dokazano, da je tekoč 1600 let bilo 71 ribjih dežev, od te svote odpade 27 na Evropo.

Prva beležka o deževanju rib je iz leta 1555 in izpod peresa nadškofa iz Upsale na Švedskem. V tem poročilu se omenja, da niso padale z neba samo ribe, ampak tudi žabe, miši, črvi in kamenje.

Kakor daleč nazaj segajo novejša raziskovanja, je padal zadnji ribji dež dne 18. maja 1928 v bližini farme v državi North Carolina v Združenih državah ob Atlantskem Oceanu. Po zelo hudem nalivu so našli po mlakah, ki so bile baš tedaj nastale, vse polno rib in nekatere so dajale celo znamenja, da so še žive.

Ribji dež pač povzročijo silni viharji, ki se dvignejo na morju, vzamejo seboj v višino celo ribe in jih pozneje pomečejo med deževjem daleč na suho, kjer polomi tak vihar drevje, odnese s hiš strehe in tudi popolnoma opustoši kraje v večjem obsegu.

Največja toča na svetu.

Najstarejše poročilo o strahoviti toči je ohranjeno iz leta 1545 in se glasi takole: »Ko smo bili oddaljeni eden dan hoda od francoskega mesta Lyon, smo slišali v noči ob 10. uri pri popolnoma jasnem nebu silovito grmenje. Bil sem oddaljen od družbe za strelaj. Po vsakem gromu je nastal na nebu tak ropot, da sem mislil: sodni dan se bliža. Pridržal sem konja. Naenkrat je začela padati brez kapljice dežja kot fižol debela toča, ki mi je povzročala bolečine pri zadržanju. Zrna toče so se vedno večala. Ker je bil konj ves preplašen, sem zdirjal nazaj k tovarišem, ki so se že bili zatekli v smrekov gozd. Toča je padala v velikosti limon. Molil sem k Bogu, in že je priletel z neba kos ledu, ki je odsekal smreki, kamor sem se stiskal, debelo vejo. Več takih ledenih kosov je zadelo konja, ki je bil v smrtni nevarnosti. V smrtni nevarnosti sem tudi jaz omotal glavo s plaščem. Čez nekaj časa se je vreme umirilo in smo odjezdili. Med potjo smo kazali eden drugemu rane in bunke ter videli, kako so bila drevesa vsa razcefrana in živina, ki ni bila pod streho, je bila ubita. Toča je pobila tudi mnogo pastirjev.«

Znana je toča, ki je padala 5. julija 1. 1905 v Turingiji na Nemškem. Največje zrno je tehtalo 625 gramov in je merilo v premeru 11 cm.

Angleška policista aretirata Indijko, ki se je potegovala neustrašeno za svobodo tlačene domovine.

Na Štajerskem so že večkrat opazovali kose toče, ki so tehtali — 1½ kg in merili v premeru 14 cm. Na južnem Tirolskem je padel 1.92 kg težak kos ledu, ki je imel v premeru 16 cm.

*

Tečaj za sadjarske pomočnike (oskrbovalce sadnega drevja) se vrši tudi letos na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Namen tega tečaja je, izobraziti neprestane delovne moči v vseh najvažnejših opravilih v drevesnici in sadovnjaku ter pri najvažnejših načinih sadne uporabe. Tečaj traja pet tednov in se vrši v treh razdobjih: a) tri tedne v spomladi, od 7. do 26. marca; b) eden teden poleti, od 6. do 11. junija in c) eden teden v jeseni, od 26. septembra do 1. oktobra. Udeleženci dobe hrano in stanovanje na zavodu brezplačno. Ob zaključku tečaja delajo praktičen izpit in prejmejo spričevalo, ki jih usposablja za izvrševanje raznih sadjarskih opravil pri lastnikih drevesnic in sadovnjakov proti primerni nagradi. Prosilci iz dravske banovine, stari najmanj 18 let, naj pošljejo pravilno kolkovane prošnje (kolek 5 Din) najkasneje do 25. februarja t. l. podpisaneu ravnateljstvu. Prošnji je priložiti krstni list, domovnico, spričevalo o nravnosti in poslednje šolsko spričevalo. — Ravnateljstvo banovinske vinarske ter sadjarske šole v Mariboru.

Dvodnevni sadjarski tečaj se vrši dne 4. in 5. marca t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Prvi dan se bo obravnavalo sajenje, oskrba in gnojenje, drugi dan pomlajevanje in precepljanje sadnega drevja. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Zanimanci naj javijo udeležbo z dopisnico do konca februarja ravnateljstvu šole.

Točenje domačega vinskega pridelka.

Vinogradniki smejo prodajati svoje vino lastnega pridelka na svojem domovališču in sicer v mestih in trgih v količinah najmanj 10 litrov in v vaseh pa najmanj 5 litrov naenkrat in na eno osebo.

Istotako in na isti način smejo prodajati svoje vino na trgih izven svojega rednega domovališča. Pod »na trgu« se razume, da se mora vršiti prodaja v mestih, trgih in vaseh na mestu, ki je določen za prodajo poljskih pridelkov sploh, torej ne na poljubnem kraju — pred cerkvijo, tovarnami itd. Ravnotako ni dovoljena prodaja iz lokalov, ampak se mora vino prodajati na trgu.

Pri tem je s stališča trošarinskih in točarinskih (taksnih) predpisov brezpredmetno, ali prodajajo vinogradniki svoje vino na običajni način, ali napolnjeno v steklenice; glavno je, da znaša najmanjša količina naenkrat in na eno osebo prodanega vina 10, odnosno pet litrov.

Trošarino na vino, prodano na ta način, bi moral plačati po trošarinskih predpisih kupec vina in mora tedaj voditi prodajalec vina natančno evidenco

o kupcih in količinah prodanega vina, ker jamči prodajalec v vsakem slučaju za trošarino (državno, banovinsko ter občinsko) na prodano vino.

Temu se izognejo prodajalci vina — zlasti oni, ki prodajajo vino na trgu — na ta način, da zatrošarinijo za prodajo namenjeno vino v naprej in prodajajo tedaj vino, na katero so vse trošarine že plačane.

Na ta način nimajo tudi kupci vina nobenih nadaljnjih sitnosti s prijavo in plačanjem trošarine več.

Točilna taksa pa pri taki prodaji vna seveda odpade.

*

Kmetije, v združitvi je naša rešitev!

Da je to resnica, so sprevideli že naši pradedi, ko je bilo treba postaviti se v bran proti Turkom ali Krucom, ki so nadlegovali in požigali njih domove — vzajemno združeni so lahko odbijali sovražne napade, posameznik pa je bil že vedno sovražniku v igračo. Danes bi se morali kmetovalci tembolj zavedati, da je to resnica, ko čutimo na lastni koži vso težo gospodarske krize. Marsikaj bi se obrnilo v naš prid, ako bi znali in hoteli upoštevati pregovor: »Sloga jači in nesloga tlači.« Neobhodno potrebno je, poglobiti vero v samopomoč. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. To so besede, katere bi moralo danes upoštevati kmečko ljudstvo. Združimo se v naših kmetijskih zadrugah, ker edino na ta način bomo v stanu kljubovati izkoriščevalcem ljudstva, ko bomo si za svoje pridelke znali sami nastavljati primerne cene, ki bodo vsaj približno odgovarjale pridelovalnim stroškom in nakupni ceni naših potrebščin. Kakor so razmere danes, ne gre in ne more iti naprej. Industrija in kapital si delata dobičke na stroške trpina delavca, kmečki pridelki pa nimajo cene vkljub temu, da nas je preko 70 odstotkov. Geslo vsakega kmetovalca naj torej bude: Zato le urno vsak, kdor je pošten junak, naj pristopi k domači kmetijski zadrugi, da se reši pred poginom. Združeni bodemo zmagali, razcepljeni propadli. I. K.

*

Kmetijski predlogi.

Kmetije imamo precej dobrega vina na prodaj, pa ni kupcev od nobene strani, da bi ga kupili. Ponujamo ga tu pa tam gostilničarjem; če se kateremu posreči, da proda, mora dati prav po nizki ceni. Odkod bomo dobili denar za davke, za obresti in druge potrebščine? Po našem mnenju bi bilo dobro, ako bi se postopanje pri pobiranju trošarine spremenilo. Sedaj mora vsak, kdor vino kupi, takoj ko ga spravi v klet, plačati trošarino od vsega vina. Svoječas je plačal gostilničar trošarino le od tistega soda, ki ga je dal v promet, oziroma, ko ga je dal na pipo. Sedanje postopanje pa hudo zadene vinogradnike, ker ne morejo vina prodati. Gostilničar, ki je prej kupil 50 do 60 polovnjakov vina, kupi zdaj komaj kvečjemu do 10 polovnjakov. Tisti, ki je prej kupil 10 polovnjakov,

kupi sedaj 1 do 2 polovnjaka manjši gostilničarji pa še manjše množine. Vsled tega stoji vinska kupčija, ker si ne morejo gostilničarji vina nakupovati. Saj trošarina več stane kakor pa vino. Veliko je takih, ki si na mošt posojujejo denar, dobivajo v trgovinah živež, obleko itd. na up, češ, ko prodamo, bodemo plačali. Pa žalibog vina ne morejo prodati, gostilničar ga ne kupi, upnik ali kdo drugi ga tudi ne kupi, ker bi moral plačati trošarino. Pomislimo, v kako težkem položaju se nahajajo taki reveži, ker tudi živina nima prave cene. Naše misli in naši predlogi so ti-le: 1. Trošarina: državna, banska in občinska, se naj čez polovico zniža. 2. Trošarinsko postopanje naj se preosnuje tako, da plača trošarino gostilničar le od soda, ko ga da v promet, oziroma ko ga da na pipo, ne pa od vsega vina, ki ga vkleti. 3. Nakup vina: kmet od kmeta, ali vinogradnik od vinogradnika od 50 litrov naprej naj bo trošarine prost. To pa radi tega, da tisti, ki imajo denar, kupijo od tistih, ki rabijo denar. 4. Vinogradniki, če hočejo vino pod vejo točiti, naj so razen trošarine vseh drugih taks popolnoma prosti in naj smejo vino na svojem domu točiti, ne pa v vinogradu. 5. Treba je misliti na znižanje davkov, ker pri sedaj obstoječih davkih kmet istih ne bo mogel plačevati. Če ima kak kmet 2000—3000 Din letnega davka za plačati, mora prodati 5—6 krav. Kje pa jih bo vzeli? 6. Blagu, ki ga kmet mora kupiti, kakor: obleki, usnju, železu, cementu, umetnemu gnoju itd., naj se cene izdatno znižajo primerno cenam vina in živini. — Kmet in vinogradnik.

*

Razgovor

o najboljšem in najcenejšem zavarovanju vseh vrst.

J a n e z: »Zadnji čas so se pojavile vse vrste zadrug in društev za različna zavarovanja. Zavarovala so napol mrtvega človeka ali žival, zavarovala doti itd. Sedaj so te organizacije v reviziji. Kako bo ta pregled izpadel, ne vem, toda nekaj pa vem: Vsako tako zavarovanje je razmeroma zelo drago. In če pride človek v nesrečo, da ne more več plačevati, izgubi vse, kar je dotodaj vplačal.«

M a r t i n: »Jaz pa poznam drugo zavarovanje, kjer redno vplačuješ samo toliko, kolikor sam hočeš, poleg tega pa stalno razpolagaš z vsemi vplačanimi zneski, ki se med tem najbolj visoko, kar je mogoče, obrestujejo. Kadar pride nesreča, naj bo kakoršna hoče, vedno dobiš vse izplačano.«

J a n e z: »Kje pa je to?«

M a r t i n: »Vzemi hranilno knjižico Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, redno nalagaj po 50 ali 100 Din ali še več na mesec, kolikor pač moreš, videl boš, kako bo svota hitro rastle, obresti boš dobil in sam boš gospodar nad svojim denarjem. Vse sedaj vložene svote dobiš na zahtevo tudi v celoti izplačane.«

J a n e z: »Še danes grem v Maribor v Spodnještajersko ljudsko posojilnico in naložim ves svoj denar pri njej! Ti imaš prav! Nad svojim denarjem moram biti

sami gospodar! Ko bi le bili vsi tako pametni kot si Ti?»

Martin: »Saj kdor ne more osebno v Maribor, lahko piše tudi položnice; jaz tudi po položnicah pošiljam in jih v knjižnici shranim. Jaz že ne bom drugam denarja pošiljal, kakor v hranilnico! S Spodnještajersko ljudsko posojilnico sem prav zadovoljen. In boš Ti tudi!«

*

Zorenje smetane.

Za pridobivanje masla uporabljamo sladko ali pa kisló smetano. Iz sladke smetane dobimo sicer finejše maslo, takozvano čajno maslo, vendar manjšo količino, kakor pa iz kisle smetane. Zato poslednjo največkrat uporabljamo za medenje.

Pod označbo »kislá smetana« pa nikakor ne smemo razumeti ono povsem gosto in kipečo smetano, katera se kaj pogostoma uporablja za medenje. Iz take mažaste snovi se samoobsebi umevno ne da pridobiti drugo kakor malo vredno žarko maslo. In tega pač nikdo ne želi. Smetana, iz katere hočemo dobiti dobro okusno maslo, sme biti samo malo skisana in gostotekoča. Le izkušnja nas nauči, da poznamo, kedaj je pač smetana zrela za medenje. Vedno pa se držimo načela: raje manj kisló kot preveč.

Ravnanje s smetano je merodajno za pridobivanje res dobrega masla. Več kakor najdalje tri dni, in to v hladnem vremenu, ne smemo spravljati smetane za medenje. Posoda za smetano mora biti snažna in se ne sme na noben način rabiti za drugo kakor za mlečne proizvode. Visok lončen lonec, znotraj lošen je prav prikladen, še boljši je porcelan ali steklo. Takoj, ko smo spravili sme-

tano iz latvic v lonec, ga postavimo v hladno in zračno mlečno shrambo. nikakor pa ne v klet, kjer bi se navzela smetana vseh slabih duhov. Pri prihodnjem posnemanju dodamo svežo smetano k stari, ne smemo pa pozabiti premešati, da se obe smetani pomešata med seboj in se vsa smetana enakomerno kisa. Tako ravnamo tudi prihodnjič. Zadnjikrat dopolnimo smetano vsaj 12 ur pred medenjem, kasneje pod nobenim pogojem, ker sicer ne dobimo dovoljne količine masla in trpi tudi kakovost istega.

Smetano, ki smo jo pa izločili s posnemalnikom, moramo najprej shladiti, predno jo hranimo. Ker se posname mleko najboljše pri naravni toploti, tako, kakoršno pride od krave, moramo mleko takoj po molži posneti, ali pa, če je to nemogoče, kasneje segreti do te toplote, to je 30—35 stopinj Celzija. — Vsled tega je tudi smetana iz posnemalnika topla in se v gorkejšem času ne more dovolj hitro sama ohladiti. Ohladimo jo na ta način, da postavimo posodo s smetano v mrzlo vodo. Maščoba v smetani se mora strditi, ker bi v slučaju, da ostane tekoča, to bil glaven vzrok žarki smetani in kasneje maslu. Tudi se neshlajena smetana rada pokvari in dobi zoperen okus.

Iz navedenega vzroka tudi ni priporočljivo, da primešamo že hladni smetani svežo še toplo. Najprej shladimo svežo smetano, nato pridenemo prejšnji in vse skupaj dobro premešamo.

Sladka smetana, iz katere hočemo dobiti čajno maslo, rabi za zorenje 18—24 ur. Med tem časom jo dva- do trikrat premešamo od dna navzgor. Sveža smetana je za medenje popolnoma nerabna, ker se sploh ne zgosti in ne izloči maščobe. Niti tolčena smetana se ne da napraviti poprej, kakor po preteku 6 ur, kateri čas se smetana hladi v ledu.

Pred medenjem mora torej sladka smetana zoreti. V toplem poletnem času se sama od sebe dovoljno kisa. Po zimi pa pospešimo kisanje z najboljšim ter-

enostavnim sredstvom: posnetim kislím mlekom. To mleko mora biti enakomerno gosto. Ko se začne izločati sirotka, je pa že nerabna kot pridatek k smetani. Na 1 liter sladke smetane vzamemo 3—4 žlice kislega mleka, katerega najprej razžvrkljamo, nato pa dobro pomešamo s smetano. Enakomerno zorenje smetane pospešimo s tem, da jo previdno premešamo vsakih 6 ur s čisto lešeno ali pločevinasto žlico in sicer od dna navzgor.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski živinjski sejem dne 9. feb. 1932. Prignanih je bilo 9 konj, 13 bikov, 160 volov, 249 krav in 5 telet, skupaj 436 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5 Din, poldebili voli od 3 do 3.50 Din, plemenski voli od 4 do 4.25 Din, biki za klanje od 3 do 4 Din, klavne krave debele od 2.50 do 3.50 Din, plemenske krave od 2.50 do 2.75 Din, krave za klobasarje od 1.25 do 1.50 Din, molzne krave od 2.25 do 3.25 Din, breje krave od 2.25 do 3.25 Din, mlada živina od 3.50 do 4.50 Din, teleta od 5.50 do 6 Din. Prodanih je bilo 200 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 10 do 12 Din, II. vrste od 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do 6 Din, telečje meso I. vrste od 12 do 14 Din, II. vrste od 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže od 8 do 14 Din.

*

Zopet zamudnik!

Pretekli teden smo javili, da sta dva posestnika bila prizadeta po požaru, da pa nista imela pravočasno vplačane naročnine in tako sta bila na škodi vsak po 1000 Din, ker nista bila več zavarovana. Ta teden se je zgodil ponovno tak slučaj. Mihael Nidorfer, Lahonci št. 48, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu, je pogorel dne 31. januarja t. l. Naročnino je pla-

Naša zimska obleka.

Zrak, ki nas obdaja, je pozimi znatno hladnejši, kakor poleti in zato hoče našemu telesu njegovo toploto odzemanj. Preveliko oddajanje toplote iz telesa pa nam ni prijetno, je to celo škodljivo in zato skušamo pozimi oddajanje toplote iz telesa omejiti, poleti pa skušamo oddajanje toplote pospešiti. Oddajanje in omejevanje oddajanja toplote iz telesa pa ravnamo s primerno obleko.

Naše golo telo je v zraku podobno peči, ki stoji na prostem: kolikor hladnejši je zrak okoli peči (telesa), toliko prej se peč ohladi, in kolikor bolj

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

Navdušenje za kmečko vojsko je bilo razumljivo, uboge kmečke pare so bile uverjene, da se bodo nad zmago z ničvrednim plemstvom uspešneje branili proti Turkom in si pomagali v gospodarskem oziru.

Treba namreč pomisliti, da so bili Turki v dveh večjih pohodih popolnoma požgali ter uničili Spodnje Štajersko od Celja proti Brežicam in odvedli ljudstvo v sužnost.

Leta 1476 je udrlo 20.000 Turkov preko Save pri Krškem na Štajersko. Na dan sv. Jakoba so se vsuli preko Podsredé, Planine, Šmarja pri Jelšah, Lemberga na Rogatec. Od tamkaj so vpadli na Hrvaško ter opleni kraje okrog Krapine in Zagreba. Iz hrvaškega Zagorja so divjali zopet na Spodnji Štajer preko Kunšperga, Kozjega, Pilštajna na Sevnico, kjer so se združili pre-

ko Save s po Kranjskem požigajočimi turškimi četami. Združeni divjaki so zopet prekoračili Savo in se odpravili z neizmernim plenom in tisočnimi sužnji preko Št. Petra ter Cesargrada na Hrvaško in v svoja bosanska zatočišča.

Drugi večji turški obisk v kraje naše povesti je bil na šmihelsko nedeljo leta 1494. Takrat so privreli Turki izpred Mokrič in Zagreba ter drveli pred Leskovec in samostan Pleterje, pred Studenice, na Pilštajn in Žusem, opustošili današnjo božjo pot Zagorje nad Pilštajnom in obiskali samostan v Žičah. Na Šmihelovo so polovili in pobili posebno veliko ljudi na Pilštajnu, kjer so obhajali iz vseh podružnih krajev dobro obiskano žegnanje.

Razven teh dveh velikih turških roparskih pohodov je bilo še vse polno manjših, da si kmet, ki ni tičal za utrjenim gradom, sploh nikakor ni mogel odpomoči. Česar mu ni požgal Turek, mu je odnesel graščak, ki se je skrival ob času turške nevarnosti za debelim grajskim zidom na strmem hribu. Turški roparski oddelki na konjih se sploh niso spuščali v napade na

čal pa za leto 1932 šele dne 2. februarja t. l. Torej tri dni po požaru. Res, da je bil zvest naš naročnik, toda zavarovalnina mu po pravilniku ne gre in zavarovalni odsek je odklonil izplačilo iste. Kakor nam je žal, moramo te slučaje objaviti, da bodo ostali naročniki, ki po nepotrebnem odlašajo z vplačilom naročnine, videli, kaki nevarnosti se izpostavljajo. Naj na nas vsi zamudniki ne zvrčajo krivde, ako potem ne dobijo zavarovalnine izplačane.

*

Našim naročnikom!

Prihodnji teden začnemo naš list — ustavljati vsem tistim naročnikom, ki za leto 1932 še niso nič plačali. Zato pa glejte, da plačate čimprej, da se Vam pošiljanje »Slovenskega gospodarja« ne prekine. Kdor pa še zdaj ne more plačati, naj vsaj prosi za potrpljenje do Velike noči.

Opozarjamo tudi, da na novih naslovih letos ni več napisano, do kdaj imajo posamezni naročniki list plačan. — Naslovi, kjer je to še napisano, so lanski, stari, in se bodo novi naslovi delali od zdaj pa do Velike noči. Ako ima torej kdo dozdej pomanjkljiv naslov, naj ga čimpreje popravi.

Uprava »Slov. gospodarja.«

Milijonar — potepuh.

V bolnico severnoameriške države Arizona v mestu Irishtown so pripeljali zadnje dni moža, katerega so pobrali na cesti v nezavesti. Po zunanjih znakih so prepoznali zdravniki v onemoglem znanega potepuha, katerega je bilo pogostoma videti na ulici skozi leta in leta. Imel je pri sebi zobno ščetko, zataknjeno za klobuk. Po nekaj dneh bivanja v bolnici je posebež — umrl.

Vagabund z zobno ščetko za klobukom ni bil kaka revna para, ampak večkratni milijonar s pravim imenom

Edney Graveland. Med mnogobrojnimi posebež, s katerimi se ponaša država dolarjev, je bil imenovan eden najbolj zanimivih. Kot deček 12 let je pobegnil od staršev v mestu Los Angeles. Potegnil je v San Francisco, kjer se je preživljal s prodajo časopisov ter kruha. Pozneje se je lotil parcelacije posestev in je postal eden največjih špekulantov z zemljo,

Ko je dosegel višek bogastva, je Graveland sklenil, da se umakne iz vseh podjetij in se poda na pot. S potno palico v roki je prepotoval Združene države križ in kraž. V nahrbtniku je nosil seboj majhno, zložljivo matracico ter odejo, ker je prenočeval pod milim nebom. Na prsni je imel vrečico, ki je bila polna dolarjev. En dolar je največ izdal na dan. Ko je dosegel starost blizu 50 let, je znal, da se mu bliža zadnja ura. Stopil je k notarju in sporočil milijonsko premoženje za zgradbo stanovanjskih hiš revežem. Kmalu za tem, ko je napravil oporoko, so ga pobrali na cesti in ga spravili v bolnico, kjer je res umrl.

*

Fram. Vendar se je tudi v našem kotičku začelo društveno življenje. Odkar se je v jeseni vršil občni zbor društva, je imel g. dr. Jeraž že dvakrat predavanje, za kar smo mu iz srca hvaležni. Dne 7. t. m. pa nam je govoril g. profesor Prijatelj iz Maribora o vzrokih gospodarske krize in o nekaterih drugih sodobnih vprašanjih. Obenem so naša vrla dekleta zelo dobro igrala šaljivo igrico »Raztresena«. Teden pozneje so fantje, organizirani v Strokovni zvezi viničarjev, z dvema burkama pripravili gledalcem veliko pustnega veselja in smeha. Dne 21. t. m. nam je obljubljena Finžgarjeva drama »Razvaline življenja«. Gostovala bo Katoliška Omladina iz Maribora. Na svidenje!

Št. III pri Velenju. Dne 31. januarja t. l. je imelo naše Prosvetno društvo svoj občni zbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen priljubljeni Blaž Dolinšek, ki že lepo vrsto let vodi to društvo. Letos so prevzela nabiranje članov dekleta, ki hočejo prekositi najvišje število članov iz leta 1930. Želimo jim mnogo uspeha!

*

Izsleditev pretkancga ponarejevalca.

V takozvanem črnem policijskem muzeju v Londonu hranijo stroj, s katerim je bilo mogoče prejšnje čase najbolj natanko ponarejanje denarja. Ta stroj je iz dobe, ko so bili v prometu po pretežni večini zlati in srebrni novci. Od ponarejevalca izdane potvorbe so bile tako natančne, da jih je sprejemala javnost brez pomisleka in celo strokovnjaki so bili v zadregi. Celi London je bil s potvorbami preplavljen. Skozi dva meseca so gonili v zapore razne osebe, a nikdo od zaprtih ni hotel izpovedati, od koga je prejel ponarejene novce. Le v nekaterih slučajih je bilo od aretiranih izsiljeno priznanje, da je bil denar kupljen od trgovca z denarjem. Policija se je lotila zasledovanja denarnih trgovcev, da bi tem potom izsledila pravega krivca.

Lepega dne je opazil detektiv, ko je neznan mož se razgovarjal z denarno trgovko in se je nato odpeljal s cestno železnico. Posrečilo se mu je, da je sledil neznanu, ki se je sestel v zakotni krčmi z drugim moškim, ki se je pisal Woodstock in je posedal neznanatno trgovino s krojaškimi izdelki. Woodstock je bil znan kot velik dobrotnik in je bil v celi okolici na najboljšem glasu. Detektiv je začel skrbno nadzorovati krojačevo trgovino, ki je bila pretežni del dneva zaprta in dostopna na videz le popoldne za par ur. Nikoli ni bilo opaziti kake stranke, ki bi bila prestopila prag prodajalne. V splošnem pa ni bilo opaziti ničesar sumljivega. Gotovo

utrjene gradove, ker so imeli veliko lažji posel z nezavarovanim kmetom in njegovim imetjem.

Poleg turškega in grajskega biča je tirala v obup v tedanjih časih priprosti narod neusmiljena morilka kuga, ki je kosila med ljudmi in živino.

Ako preudarimo le količkar na kratko omenjena zla, ki so korobačila ubogega slovenskega in hrvaškega tlačana leto za letom z malenkostnimi presledki, si lahko razlagamo dejstvo, da je videl kmet izhod iz neznanega in obupnega položaja edinole v oboroženem punktu proti vsemu, kar je bilo nad njim in večji del krivo obče tedanje bede.

Grajski kovač Pavel Šterc je bil oboževan kapitan navdušene kmečke vojske iz cele Bistriške doline ter še daleč preko. Moška punta je prisegala v njegovo zmago in zboljšanje razmer.

Pilštajnski ljudski pridigar pri Sv. Trojici v Dobležicah je bil prva žrtev zbiranja upornikov. Ko je gledal to opasno taborenje in vrvenje kmetov, jim je omenil upor kmetov v Nemčiji. Nemški kmečki punt so zatrli plemiči z ognjem

ter mečem. Od maja do julija leta 1525 so pobili 150.000 kmetov in 50.000 jih je moralo pobegniti z rodne grude v tujino in njih premoženje je bilo zaplajeno. Povdaril je še, da utegne plemstvo zagosti isto krvavo polko tudi slovensko-hrvaškemu punktu. Radi teh besed so bili o zmagi prepričani uporniki tako razljuteni, da so požgali pri belem dnevu dobležičko kaplanijo, v kateri je prebival luteran, ki si je otel komaj in komaj golo življenje, ker je spal, ko je izbruhnil podtaknjen požar. Iz strahu pred ljudsko nevoljo je moral pobegniti za vselej iz teh krajev, ki so bili odločno za staro vero in stare pravice.

V. POGLAVJE.

Proti koncu leta 1572 je bila zbrana ter organizirana kmečka vojska po Bistriški dolini do izliva Bistrice v Sotlo pri Št. Petru pod Sv. gorami, v Pišecah ter po Bizeljskem do Brežic. Kapitan Pavel Šterc je obhodil vse glavne kraje, kjer je dajal sam vsa potrebna navodila in pri-

je zrak okoli peči topel, toliko dalje ostaja peč topla. Po naravnem zakonu se skušata dve različni temperaturi vedno izenačiti. Oddajanje in omejevanje oddajanja toplote iz telesa ravnajmo, kakor rečeno, z obleko. Če stojimo v sobi, kjer znaša temperatura 15 stopinj, goli, in če postavimo, da znaša oddajanje toplote iz telesa v primeru 100, potem znaša oddajanje toplote, če smo oblečeni le v volneno jopico, 73; če pa oblečemo nad jopico še srajco, znaša oddajanje toplote le še 60, če pa smo oblečeni popolnoma, pa samo 33. Če smo torej oblečeni, oddajamo ve-

je bilo, da je krojač premožen, a denarja si nikakor ne služi z obrtjo.

Slednjič je bil detektiv uverjen, da je napočil čas, ko naj zagradi osumljene-ga. Naročil je še tri tovariše. Ko se je prikazal krojač ob navadni uri, da bi odprl prodajalno, je še detektiv nekoliko počakal. Po izginu krojača za trgovino je odprl detektiv sam vrata prodajalnice in je hitro vstopil. Prostor je bil prazen. Previdno je odpahnil durí v ozadju, ki so vodile na teman hodnik. Počasi se je plazil od sobe do sobe, a ni zadel na ničesar drugega, nego na nesnago ter prah. Vse je bilo tiho in radi tega se je odpravil na preiskavo še drugih prostorov v hiši. Naenkrat je čul korake po temnih stopnicah in videl, kako stopa krojač v trgovino. Detektiv se je skríl v kot, ne da bi ga bil opazil krojač. Kakor hitro pa je bil posestnik skrivnostne hiše mimo detektiva, je skočil detektiv še v zgorajšne prostore hiše in je dospel do vrat, ki so bile opremljene z močnimi zapahi, a tedaj so bile odprte. En pogled v ta prostor je zadostoval. Detektiv je bil zašel v eno na celem svetu najboljše opremljenih ponarejevalnic.

Krojača so zaprli, ga obsodili na 14 let, a njegovi stroji za ponarejanje novcev so še danes pravo čudo za vse strokovnjake.

*

Štrigova. Na Svečnico sta prejela zakrament sv. zakona g. Franc Pergar, sin uglednega posestnika g. Martina in Marije Pergar iz Štrigove, ter gdč. Barica Šömen, hčerka pokojnega Marka Šömen in Ane rojene Czigüth, posestnice v Nedelici, župnija Turnišče. Po izvršenem obredu v cerkvi sv. Magdalene v Štrigovi se je mladi par v družbi sorodnikov in prijateljev podal na ženinov dom, kjer sta ga pričakovala oče in mati ter ga z roditelj-

skim blagoslovom spremila v dom. Ganljivi prizor krščanske družine je nudila svatba, ko je okrog ene ure pred kosilom domači župnik, vlč. g. Juraj Horvatovič v prisotnosti številne duhovščine, občinskega predstojnika in druge odlične gospode posvetil novo družino presv. Srcu Jezusovemu. Tekom v tako vzvišenem krščanskem smislu začete gostije se je oglasilo več govornikov, ki so povdarjali svetost katoliškega zakona. Prvi govornik je bil vlč. g. župnik, ki si veliko dobrega obeta od te nove družine, posvečene presv. Srcu Jez. Govor velike moralne, socijalne in gospodarske važnosti je imel g. plemeniti Fodroczy, kapetan in predstojnik obširne štrigovske občine. Govoril je tudi bivši, sedaj v pokojeni župnik, vlč. g. Štefan Možar, ki je na poseben način naglašal dobrodelnost cenjene Pergarjeve obitelji, zlasti pa njegovega gospodarja, ki mu je svoj čas bil v največjo podporo pri olepšavi štrigovskih cerkva. Nad vse ganljiv in življensko praktičen govor je imel vlč. g. Peter Czigüth, nevestin sorodnik, ki je s svojim prepričevalnim govorom prešinil srca prisotnih. Po izrečenih čestitkah srečnemu mlademu paru je govornik povabil vse goste na podaniški pozdrav Njeg. Vel. kralju Aleksandru I., kakor tudi celi naši vladarski hiši.

Sv. Peter pri Mariboru. Oživelí so naši hribi in livade. Naenkrat se je pojavil med našo mladino beli šport »Smuk«. Mladina od zadnjega paglavca, ki je komaj oblekel prve hlače, pa do postavnih fantov, ki so odslužili vojake, se zbira v bratski vzajemnosti ob nedeljah. Vsakemu se bere z obraza vprašanje: Bo li sneg? In nekako tiho poparjeno se podajo za vasjo pod gozdove iskat snega! Z velikim strahom opazujejo, da ga jim poredno solnce vsak dan več spremeni v led ali vodo. Kriza, povsod kriza, tudi pri snegu! Hudo-mušno nas gledajo stari šentpeterski očanci, ko z našimi »dílčami rajšamo« po blatu, ako zmanjka snega. Posebno Vodolčani so se skupaj vzeli. Pravijo, da hočejo pri tekmah zasedi prva mesta. A tudi Metavčani so pravi »kampeljei«, ki se ne dajo kar tako postaviti v koš, ne zaostajajo dosti za vodolskimi tovariši. Sicer pa bomo videli ta dvoboj v nedeljo dne 28. t. m. pri tekmah. Fantje smučarji, ki žele pri tekmah sodelovati, pridite v nedeljo

dne 21. t. m., popoldne po večernicah, vsi na sestanek v posojilniški sobi, da se domenimo o izvedbi tekm. Če nam nebo nakloní snega, potem vsi z dílčami. Na svidenje! Smuk!

Št. Peter pri Mariboru. Gospodinjski tečaj pri čč. šolskih sestrah obiskuje 11 deklet. Je to že dosedaj četrti tečaj, kar pričá, kako priljubljeni so ti tečaji in da naša dekleta niso kar tako, temveč da žele postati dobre gospodinje. Običajne pustne veselice so letos izostale, kar je tudi prav, saj v teh slabih časih se lahko denar za potrebnejše stvari porabi. V nedeljo dne 21. t. m. popoldne po večernicah imajo fantje svoj sestanek. Na dnevnem redu bo zanimivo predavanje o obnovi socijalnega reda po evangeljskih načelih. Povabljeni so vsi fantje.

Trbonje. Poročil se je dne 3. februarja t. l. vrl mladenič posestnik Peter Šak, po domače Potočnikov, zvest naročnik katoliških časopisov. Ker je v domači fari v Trbonjah premalo nevest, poiskal si je družico v Pamečah in izbral za zakonsko tovarišico Francko Golobičovo iz dobre krščanske hiše. Kot vzorno članico pameške Marijine družbe so jo naša dekleta-članice pozdravile z lepo zamišljenimi govori in jo belo oblečene peljale pred poročni oltar. Gostija se je vršila pri Vrhnjaku, bilo je na njej zelo zabavno in veselo. Na ženinovi strani so bili iz trbonske župnije zastopani Kučejevi in Inžetovi, Urbanov Ivan pa je igral vlogo »camerja« in za spomin vesel odnesel na klobuku družičin venček po končani svatbi na svoj dom. Iz pameške župnije so bili navzoči med drugimi tudi domači vlč. g. župnik Trinkaus in cerkveni ključar g. ing. Vinko Vrhnjak s svojo zaročenko, ki sta veselje v družbi še pospešila s krasnimi in radosti prekipevajočimi napitnicami. Res so nekateri rekli, danes je prav lušno! Novoporočencema želimo mnogo sreče v zakonskem stanu! Bog živi! — I. V.

Fram. Celi mesec januar tega leta je počival mrtvaški zvon v naši župniji. V začetku meseca februarja pa je Bog naenkrat poklical med angele dva otročiča. In na prvo nedeljo smo pokopali tudi bivšo posestnico iz Morja Nežo Kraut, ki se je vedno, zlasti še zadnja leta, pripravljala z vzglednim svo-

liko manj toplote in zavo nam je toplo.

Obleka zadržuje oddajanje toplote iz zraka. Oblaka sama pa ne dela toplote. Oblaka je le toliko topla, kolikor dobi toplote od našega telesa. »Obleka prezeba za nas«, je rekel učen naravoslovec Pettenkofer.

Za zimo je najboljša obleka iz blaga, ki toploto slabo prevaja. Dobri prevodniki toplote nam toploto hitro odvzemajo in jo tudi hitro oddajajo.

Kako hitro plavajo ribe.

Mnogo ljudi se čudi trditvi, da plavajo ribe približno tako hitro kakor hitro letijo ptiči. Hitrost ptičjega le-

sostvoval slovesni zaprisegi v moško punto. Ker je obolel bizeljski kapitan Krištof Pustak, je postavil mesto njega Filipa Višeriča iz Bizeljskega in za Pišečane, Zdolane ter Artičane Petra Zupana iz Vitne vasi. Resnični vodja celega tedaj za vojni pohod organiziranega upora je bil Pavel Šterc, ki je skrbel v lesičkih delavnicah po možnosti za orožje in ga delil med bolj brihtne in izurjene puntarje. Ob sklepu leta 1572 je lahko z mirno vestjo javil vojvodi Gregoriču, da ima pripravljenih 16.000 bojevnikov, ki samo čakajo od strani vrhovnega vodstva povelja, da odrinejo na zaukazano jim mesto, ali se pa priključijo glavni četi, ki je gotovo že tudi pod orožjem.

Na zgornje poročilo je sprejel povelje, naj bo 4. februarja zjutraj že na Vidmu pri Krškem, kjer se bo sestal vojni svet, ki bo napravil odločilne sklepe. Njegovi bojevniki naj bodo pripravljani na glas iz dolge lesene troblje, iz katere bo klicala pod zastavo Gregoričeva četa, ko bo marširala mimo Pilštajna na Planino in dalje. Vojvoda mu je še omenil v pismu, da so začeli Hrvati že krvavi ples krog Cesargrada. To za-

kmečko vojsko važno trdnjavo so osvojili po kratki oblegi, zaplenili mnogo pušk in streliva, grajskega ošabnega oskrbnika pa obglavili. Osvojeni Cesargrad pridno še bolj utrjujejo, tukaj bo glavna utrjena točka in skladišče orožja ter smodnika.

Kapitan Pavel Šterc je bil izpeljal poverjeno mu nalogo. Treba je bilo upornike le še obiskovati, jih podžigati z besedo in jim zabičavati strogi red in pokorščino.

Celi januar 1572 mu je bil na razpolago, da je lahko tem pogosteje posečal pilštajnski trg, kjer je koprnelo po njem srce nekake voditeljice ženskih puntaric — Pištelakove Eme. Ema je že dolgo gledala v izvoljenem le vojaškega poveljnika in po sigurni zmagi pa vladarja slovenskega Spodnjega Štajerja. Nikoli je ni oplazovala bojazen, kaj potem — ako bi kmečki puntarji podlegli s Pavlom vred in bi zagospodovalo nad kmeti plemstvo s turško neusmiljenostjo in robstvom. Kaj tacega ni mislil nikdo, kaj šele, da bi bil izrekel to na glas, ali celo verjel. Vse je

jim življenjem na večnost. Naj počiva v miru!

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Resničen je ljudski rek: Mladi lahko, stari pa mora umreti! Mala župnija, niti 1000 duš ne štejemo, pa se kar redčijo vrste starih očancev in babic. Imamo precejšnje število 80letnikov ter takih, ki se že bližajo 90. letu. Med vsemi v naši fari pa je imela, moderno rečeno, rekord starosti nedavno v Sovjaku umrla Katarina Kramberger, po domače Jurkova. Pol spomladi bi še naj dočkala, pa bi lahko obhajala svoj 100. rojstni dan. Pogreb v soboto 6. t. m. je pričal o splošni priljubljenosti rajne mamic, babice in prababice. Bila je globoko verna, krščanska žena, za božjo čast in vse dobro vneta članica III. reda, zlasti zadnje čase vzor potrpežljivosti in vdanosti v božjo voljo kot mučenica v svoji dolgotrajni bolezni. Nazadnje jo je zapustil še vid in sluh; tako si je rajnica s potrpežljivim trpljenjem že na tem svetu zaslužila nebesa. V sprevedu k večnemu počitku so jo spremljale z zastavo članice III. reda od Sv. Trojice in tudi še druge so se jim pridružile. Štiri duhovni gosposdije so jo spremljali na njenem zadnjem potu. Vsem bodi izrečena iskrena zahvala! Pokojni pa želimo večni mir in pokoj! — V minulem mesecu pa smo še položili k večnemu počitku dva očanca, ki jima je lezel že osmi križ na pleča. Bila sta to v Bišečkem vrhu umrli Jožef Ivančič in v Črmlji Jurij Farazin. Oba dolgoletna naročnika in kot taka pospeševatelja katoliškega časopisja. Naj jima Večni podeli počitek na svojem božjem Srcu!

Šetarjeva pri Sv. Lenariu v Slov. goricah. Neizprosna smrt je pokosila mlado življenje, 27letno živahno gosposdino kmetico Aniko Kramberger. Rajnica je rada popevala in bila vesela. Rada je čitala »Slovenskega gospodarja«, na katerega je bil njen mož naročen, ter ga ni prej iz rok dala, da je vsega prečitala. Bila je skrbna gosposdinja, ki je znala dobro, kar delavcu ali beraču sliši. Akoravno je bila šibkega zdravja, se delala in skrbela za družino in živino, da je bilo storjeno vse ob svojem času. Da je bila priljubljena pri sorodnikih, sosedih, sovaščanih in znancih, je pokazal njen zadnji sloves od hiše. Strinjate so

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.

Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9

Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Josip Farkaš, trgovina.

Perger Tomaž, trgovec.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ptuj.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Brumec Anton, trgovec, Gosposka 2 (pri nakupu za 200 Din)

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odvzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

se množice od blizu in daleč. Ko so na pokopališču pevci odpeli žalostinko in pogrebelnično krsto spustili v grob, ni ostalo nobeno

oko suho. Rajni svetila večna luč, možu in otročičem naše sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na Svečnico je mirno zaspal v Gospodu daleč naokoli poznani Jakob Gorički, bivši posestnik, pozneje previtkar na Jamni, v nekdanji Suhačevi hiši, iz katere so izšli že pokojni dekan in častni kanonik dr. Anton Suhač, profesor Matej Suhač in č. šolska sestra Bonaventura Suhač. Leta 1924 se je preselila v večnost soproga sedaj umrlega, Marija rojena Suhač, po domače: Kšelova Micika. Rajni Jakob Gorički je bil značajan, umen in povsod spoštovan mož. Modro je gospodaril, lepo v krščanskem duhu vzgojil svoji dve hčeri Aniko in Klaro, bit vedno v dobrih odnošajih s sosedi, storil je pa svoječasno tudi za občino, kar je bilo v mejah možnosti. Polnih deset let je načeloval krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Juriju in to baš v času, ko se je morala razširiti šola ter pridati cel novi trakt. Veliko skrbi in truda mu je prizadelo to delo, toda ko je bilo dovršeno, je bil ponosen nanj, saj je služilo in še služi mladini v pouk in odgojo. Od vseh strani so prihajali sorodniki, prijatelji in znanci kropiti mrliča, udeležba pri pogrebu dne 4. t. m. pa je bila naravnost nepričakovano velika, dasiravno je bil delavnik, ko se ljudje nekoliko težko odtrgajo od doma. Domače ljudstvo je dokazalo, da je pokojnika ljubilo in spoštovalo. Ni se čuditi, saj je bila poglavitna lastnost dedeka Goričkega, ki je doživel 78. leto starosti, zgolj prijaznost in dobrohotnost. Bodi mu zemljica lahka in v miru naj počiva! Spomin nanj bo dolgo živel v Jurjevčanih. Č. g. kaplanu, ki je v odsotnosti vlč. g. župnika vodil pogreb, g. Kocpeku in pevcem, učiteljstvu in šolskim otrokom ter vsem ostalim udeležencem pri pogrebu pa izreka zel rajnega, bivši župan Lovro Šijanec, iskreno zahvalo. Bog plati!

Kapela pri Radencih. Smrt letos v naši župniji pridno kosi. Samo meseca januarja smo imeli osem mrličev. Med temi je bila tudi Marija Mir, posestnica v Radencih, ki se je naglo preselila od nas. Na novega leta dan je bila še v cerkvi pri službi božji, nič hudega sluteč, a dne 10. januarja pa že na mrtvaškem odru. Bila je blaga, dobra, res mirna žena in ravno tako tudi dobra mati, ki je

bilo pripravljeno samo za zmago in za ljudsko vlado z vsemi zasanjanimi svobodščinami.

Nekoliko je zagrabilo Emo vendar le za srce, ko jej je raztolmačil Pavel pravkar došlo povelje vojvode Gregoriča in da bo moral odriniti na vojni posvet na Videm. Koj mu je padla krog vratu in ga prosila, če sme z njim. Kar po pregledu kmečke vojske se bo vrnila nazaj domov. Pavel se je nasmehnil z zavrnitvijo, da nimajo ženske nobenega opravka tamkaj, kjer reže orožje pravico. Svojo radovednost z ozirom na bojavnike ter poveljnike moške punte bo itak lahko napasla tukaj doma, ko bo marširal del kmečke vojske pod trgom skozi Lesično proti Planini. Ema se je sicer zadovoljila s to tolažbo, bila je pa resnega mnjenja, da bi mu ne delala sramote, ako bi se poskusila ob njegovi strani s plemiči za staro pravdo. Med obiski v trgu pri ljubi in med pripravami za pohod se je približal za Pavla čas odhoda na vojni posvet v Videm. Treba je bilo odriniti že tretjega februarja dopoldne, da bo sigurno ob pravem času na zaukazanem mestu. Poslovil se je za teh par dni odsotnosti od

drage že na večer poprej, da bi ne kazal preveč rahločutnosti vpricho spremstva. Ema je sicer ihtela pri poslednjem poljubu, se vendar primoma potolažila hitro, saj je šlo le za ločitev za kvečjemu par dni in potem bo njen prebljubi zopet nekaj časa pri njej.

Dne 3. februarja zjutraj so se zbrali na dvorišču lesičke kovačnice tile puntarski bojavniki iz pilštajnske župnije, ki so tvorili Pavlovo spremstvo: Gubenšek Joža, Amon Martin, Kovačič Anton, Zakošek Miha in Toplišek Matija. Vsak je jezdil konja, imel meč, oprsnik, glavo zavarovano s čelado in sulico. Kapitan Šterc je bil oblečen kakor kak plemič na potovanju, viteško bojno opremo je nosil na konju njegov orožar Matija Toplišek. Pilštajncani so gledali s ponosom na četo, ki je predpoldne omenjenega dne odjuckala proti Kozjemu in se ustavila šele prvič v Podsredi. Podsredčani tržani se še vedno niso odločili za punt. Pri pogledu na oboroženo četo, kateri je načeloval vitez, so bili uverjeni, da jezdi zopet kak plemič na grad, ki straži še danes dobro ohranjen precej visoko nad trgom.

ta so že dostikrat merili, malo pa so se proučevali, kako hitro da plavajo ribe. Nekí angleški opazovalec je poskušal ugotoviti plavanje s tem, da je metjal v vodo kamenčke, da so se postvri vse preplašene razbežale. Ugotovil je, da plavajo postvri približno s hitrostjo 45 km na uro. V splošnem pa plavajo ribe toliko hitreje, čim večje so. Sulec plane zelo naglo, tudi če se je vjel na trnek in mora vleči vrvico s seboj. So pa tudi ribe, zlasti morske, ki plavajo po 80 do 120 km na uro. Med najhitrejših plavčev spada som, kita pa ne moremo z ribami primerjati, ker je sesavec.

svoje otroke vzgojila v pravem krščanskem duhu bolj z lepim vzgledom ko z besedo. Da je bila njena hiša vzgledna, krščanska hiša, se vidi tudi iz tega, da v to hišo prihaja že od nekdaj »Slovenski gospodar«, ki je nositelj in branitelj krščanske misli. Zato ji naj bo tudi na tem mestu zasnovan blag spomin. Blagi ženi in dobri, nepozabni materi želimo v resnici pravi mir, kakor znači njeno ime, ostalim pa izrazimo naše globoko sožalje!

Sv. Jernej pri Ločah. Tukaj se je poročila gdč. Tilka Cvahte z vrlim mladeničem Ignacem Tomažič iz Prihove. Našemu mlademu paru želimo obilo sreče in Bog naj blagoslovi njuno delo!

Marija Reka. Kot bi hotela za lani nadomestiti, se zaporedoma oglašala bela žena. V sredo po Svečnici smo pokopali vzgledno deklico Heleno Hribar po domače Krajnc. Bila je nekdanja odlična šolarica, pa krotka, pohlevna ter ponižna in srčno pobožna. Kot izborna šivilja je pozneje zaslovela daleč na okoli. Doma je bila kakor angel miru. Ni bila zmožna koga žaliti. Dolgo je že govorila o svoji smrti, pa nihče ni mogel tega umeti. Dve želji je pogosto izražala: 1. da bi doma umrla, 2. da bi umrla pred Marijinim praznikom, da bi na praznik ležala na parah. Obe želji ste se ji izpolnili. Četudi je bila v zadnjem času v bolnici, so jo vendar pripeljali domov, kjer je v teku 24 ur izdihnila. Naj v miru počiva! — Umrl je tudi najstarejši gospodar v župniji in v občini Janez Dolar, kmet po dom. Kralj. Rojen dne 22. junija 1857, je blizu 46 let »kraljeval« na svoji razsežni pa težavni kmetiji. V tem času je večkrat bil v občinskem odboru, načelnik takratnega krajnega šolskega sveta in tudi cerkveni ključar. Vseh pet sinov je služilo vojake in sta v vojski preminula dva. Bil je veren krščanski mož stare korenine. Blag mu spomin! Preostalim pristrčno sožalje!

Sv. Francišek v Savinjski dolini. Na pobudo odbora tukajšnjega Prosvetnega društva se je začel v nedeljo dne 24. januarja pri nas zimski kmetijsko-gospodarski tečaj, ki bo trajal skozi šest tednov. Predavanja so vsako nedeljo dopoldne v šoli. Udeležencev je vsakokrat lepo število. Prav je tako, ker od pouka in izobrazbe zavisi v veliki meri napredek v celokupnem kmetijstvu! — Čeprav je bil letošnji predpust kratak, je vendar pet parov stopilo v varno pristanišče zakonskega stanu. Med drugimi se je poročil član našega Prosvetnega društva Jože Prisljan iz Meliš z Jozefo Nerat iz Radmirja. Članico tukajšnje Marijine družbe Anico Tesovnik iz Okonine pa je odpeljal Alojzij Brezovnik na svoj dom v Šmartno ob Dreti. — Smrtna kosa nam v tem letu še precej prizanaša. Do sedaj sta umrla neki mali otrok in pa Elizabeta Zalesnik, po domače Tončevka iz Radmirja. — Sohotno izdajo »Slovenca« s slikami in prilogo lahko dobite vsako nedeljo zjutraj pri cerkvi. Za 2 dinarja imate prav primerno nedeljsko čtivo. — Izpit za zidarskega mojstra je napravil v Ljubljani Martin Golob iz Savine. Vrlemu fantu, ki deluje že skozi daljšo dobo v naših organizacijah, iskreno čestitamo!

Kebelj na Pohorju. V preteklem letu je bila zima bolj mila, sedaj pa je precej ostro nastopila. Zapadel je precej debel sneg in razhudil se je mraz, zato smo pa bolj na topli peči in premisslujemo gospodarsko krizo. Nič se nam ni treba bati roparjev, ker nimamo denarja. Preteklo leto jih je umrlo 11, rodilo pa se jih je 42. Prešmentani predpust, letos prav kratak, je v težki in grenki zakonski jarem spravil komaj 1 par, drugi pa niso imeli časa, ker

je pač bilo prekratko. Dobili smo novega župana Franca Fridrika. Preteklo leto je bilo k vojakom potrjenih kar 6 fantov. Vsi bodo morali služiti polni rok. Na pustni večer je smrtno ponesrečil hlapec posestnika Martina Bočeka. Šel je na hlevsko podstrežje po slamo za postelj; lezel je s skedenja po lestvi navzgor. Ko pride do slame, se mu je zavrtelo v glavi in je padel kake 4 m globoko na skedenj. Padel je na glavo, počila mu je lobanja in nastopila je takoj smrt. Pogreb se je vršil 12. t. m. Bil je priden in trezen hlapec že dolgo let pri tem gospodarju. Bog mu daj večni mir in pokoj! Končno priporočam tistim, kateri še niste naročili »Slovenskega gospodarja«, da ga kar hitro naročite; kateri še niste plačali naročnine, če vam je mogoče, jo pa hitro plačate! »Slovenski gospodar« mora biti v vsaki naši hiši!

Sladka gora. Pri nas tudi nismo čisto zaspali, čeravno se poredko kaj oglasimo v dopisih. Lansko leto smo pri nas imeli 13 porok, rojenih je bilo 58, umrlo pa je 25 oseb. Zelo malo res, bi človek mislil, pa to je zato, ker smo v naših krajih bolj zdravi in čili, kar Bog daj še v bodoče! Tudi sedaj pred pustom je bilo precej porok. — Dne 2. t. m. je preminul v starosti 83 let g. J. Knaflič, stari oče g. načelnika hranilnice na Sladki gori, istočasno tudi trgovca g. J. Šepeca. Bil je zelo dober in bogaboječ človek. — Pa še nekaj. Delo vodovoda se bo kmalu začelo nadaljevati, kar bo za naš kraj in okolico velikega pomena.

Šmarje pri Jelšah. V sredi zime smo imeli skoraj sušo in mile pomladanske dneve. Pust pa nam je nametal snega, da bomo imeli s solncem vred mnogo opravlja z njim, in nam je prinesel hud mraz, ki nas zopet sili na in za peč. To bi naj bilo znamenje, da se bomo o Veliki noči že greti na solncu. — Pomladno delo se bliža, delavcev bo treba in marsikaj bi si morali nakupiti za svoja posestva, denarja pa ni in ga ni dobiti od nobene strani. Ta stiska se je kazala tudi v predpustu. Le malo gostij smo imeli in samo dva plesa so si nekaterniki privoščili. V resnobnem poslnem času pa vsega tega itak ne bo in bomo še bolj skromno živeli ter se zvesto ravnali po februarškem navodilu letošnjega koledarja Mohorjeve družbe: »Odreci si zabavo in trošek za njo daj revežem!« — Edino sadje se nas je lani usmililo in prineslo vsaj nekaj denarja v naš kraj. Zato pa le lepo oskrbimo svoje sadosnosnike! Umestno bi bilo kakšno tozadevno predavanje, nasveti in navodila. Prijatelji naši, zganite se!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Nova cesta čez smrtnonevarni in strmi klanec Srebrnik je dograjena in je bila dne 9. decembra 1931 tudi kolavdirana. Izročena je bila prometu popolnoma brez vsakega slavlja ter običajnega banketa, kar je nepotrebno in v času te hude gospodarske krize, ki nas tare, tudi neprimerno. Primerno se nam pa zdi, da se ob tej priliki s hvaležnostjo spomnimo vseh onih, ki so k ureditvi skoraj sto let starega problema sodelovali. Zahvala gre banski upravi v Ljubljani, ki je uvidela nujnost rešitve tega pere-

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravnik za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

čega cestnega vprašanja. Zasluge pa si je stekel pri tem tudi bivši okrajni cestni odbor v Kozjem, ki je pod vodstvom že rajnega preč. g. Marko Tomažiča, načelnika, in pozneje pod vodstvom načelnikovega namestnika g. Lojze Zorenča vzel navedeno zadevo energično v roke. Predvsem pa ne smemo pozabiti na one ga, ki je uspešno sprožil predlog za preložitve tega klanca, namreč g. dr. Antona Ogrizeka-odvetnika v Celju in bivšega predsednika avtobusnega podjetja mesta Celje, ki je storil pri raznih oblastvih vse, predvsem pa kot poslanec bivšega oblastnega odbora v Mariboru pri istemu ukrenil, da se je želja vseh Obsoteljčanov izpolnila. Bog mu plačaj njegov trud!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Na božji njivo smo dne 5. t. m. spremili k večnemu počitku blago mamico Kunšt Nežo iz dobre, katoliško-zavedne hiše Kunštekove iz Trebč. Rajnici, ki je bila svojim otrokom dobra mati, vaščanom dobra sosedica, želimo sladke mir pri večnemu Očetu, preostalim pa naše iskreno sožalje! — V kratkem bo zapustil našo župnijo priljubljeni gospod kaplan Štefan Štiper, ker ga je Previdnost božja postavila na župnijsko mesto v Sromljah. Sromeljčanom na taki pridobitvi le častitamo! Z navedeno premestitvijo bomo Šentpeterčani občutno prizadeti. Pogrešalo ga boče predvsem naše društveno življenje. Preosnoval je namreč društveno knjižico ter nabavil okrog 300 komadov lepih knjig, ki so članom in tudi nečlanom vedno na razpolago. Poslužujmo se torej društvene prenovljene knjižnice, ki posluje vsako nedeljo in praznik po obeh sv. mašah, kakor tudi popoldne po večernicah v Katoliškem prosvetnem domu. Izposojevalnina je prav malenkostna. Člani društva plačajo pol dinarja, nečlani pa 1 Din. od knjige. Sezite po njih!

Za dijaško kuhinjo v Ptujju. Na poroki Alberta Kureš z Marijo Kekec v Moškancih so se veseli gostje spomnili dijaške kuhinje v Ptujju in nabrali 200 Din, kateri znesek je izroččen temu zavodu. — Spominjajte se vedno naših dobredelnih društev in institucij.

Novo knjige.

»Kubična računica« za remeljne, žaganice (deske), plohe, polmorale, morale, madrierje, favolete in testone. Sestavil Mirko Logar. 312 str. Cena 45 Din. — Kako velikega pomena za naše kmetijsko in lesno gospodarstvo je te vrste pripomoček, pričajo vsakdanja povpraševanja po te vrste računici. Vsi trgovci, posebno pa naši kmetski gospodarji, bodo z veseljem segli po njej, saj si bodo prihranili na podlagi izračunanih tabel tako na času kakor na sigurnosti računa. Tabele vseh lesnih izdelkov so tako enostavno in pregledno sestavljene, da so vsa nadaljnja navodila odveč, prodajalcu ali kupcu je le treba, da pomnoži za določeno mero izkazano kubično vsebino s številom desk ter plohov, ki jih prodaja ali kupuje, pa že ima kubično množino vsega blaga. Ker je knjižica res praktično sestavljena, jo toplo priporočamo vsem posestnikom gozdov in lesnim trgovcem. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

»Pravi prijatelj kmetovalca.« Ta knjiga obsega poseben oddelek, ki razpravlja o pripravi domačih zdravil ter navaja okrog 2000 receptov za nje s posebnim ozirom na uporabo domačih zdravilnih zelišč, ki jih predočuje v slikah. Njena navodila za spoznavanje vsakovrstnih bolezni in njih zdravljenja so za našega živinorejca velike važnosti. Ni dvoma, da ostane živinoreja tudi v nadalje eden glavnih

virov domačega gospodarstva in skrb za zdravje živine ena najvažnejših v našem gospodarstvu. Da jo bo ta knjiga veliko olajšala, je gotovo. Koliko pa ž njo živinorejci šele pripravijo, ko si bodo znali pomagati v stvarih, proti katerim so bili preje brezmočni! Tudi vse slike so izvirne. Cena knjigi 550 Din je glede na njeno obsežnost in krasno opremo primerena, ne glede na to, da jo daje založništvo tudi na odplačilo v 20 mesečnih obrokih. Na ta način omogoči, da si jo nabavi vsak tudi majhni živinorejec, kar je založbi treba posebej šteti v dobro. Prav radi priporočamo naročbo te knjige pri: Umetniški propagandi, odpravnishvo: Loka pri Zidanem mostu.

Povest »S strelo in plinom« (Titana) je prečitano na stotisoče ljudi. Vsakega je ganila do bolz. Knjiga se dobi v Cirilovih prodajalnah v Mariboru. Stane samo 10 Din.

★

Vprašanja in odgovori.

P. K. v K.: Kako visoke obresti sme zasebnik računati? — Vam je računalo 12%. Ako bi pa zoper to protestirali, bi se morali sklicevati na dogovor, ki pa ga žal niste naredili. Vedno se je dogovoriti tudi za odstotke, koliko bodo znašali. — Ob tej priliki moramo povedati tudi nekaj splošnega. Če kdo privatni posodi drugemu, mora javiti oni, ki denar posodi, davkarji, da je posodil in koliko je posodil. Tudi to, po kakih obrestih je posodil. Kajti od dobljenih obresti mora plačati davek, ki se imenuje rentnina. Kdor rentnine ne prijavi, zapade velikim kaznim. Zvedeli smo, da nekateri izrabljajo stisko revnih in posojujejo na zelo oderuške obresti. Edina pomoč zoper to je, da se take javi davkarji, kjer bodo plačali velik davek od velikih obresti!

F. Ž. v P. Ali je res, da imajo mnogi bogataši denar izven države naložen? — Žalibog je res. Izvedeli smo tudi za sicer znane osebe, ki imajo veliko svoto naloženo zunaj v drugih državah. Lahko mirno rečemo, da so to izdajalci domovine. Zakaj? Prvič za to, ker bi ta denar doma umanjšal pomanjkanje gotovine, drugič zato, ker bi od obresti država dobila rentnino, tretjič bi zunanji svet bolj zaupal našemu denarju, ako bi videl, da mu mi sami zaupamo. Pravilna je vaša zahteva, da se morajo takoj prijaviti vse naložbe naših državljanov v tujih državah, da bomo videli te patrijote! In take se naj še posebej obdači!

R. J. v B. Kaka je cena sodov? — Vaš sod do 300 litrov in že rabljen smete računati po 1 Din za liter, torej 300 Din. — Glede krive prispege morate najprej natančno vedeti, da je res kriva, nato istega tožiti, da je krivo prisegel, nato se šele prejšnji proces obnovi.

A. V. v G. G. Kdaj sprejemajo v podoficirsko šolo? Pošljite svojo prošnjo na podoficirsko šolo v Mariboru, kjer boste dobili odgovor glede sprejema. Za druge službe, ki jih želite, ni mesta, saj bodo celo vrsto državnih nastavljenecv sedaj odpustili, ne pa še na novo nastavili.

J. D. v M. Mladoten sin soseda mi je ukradel denar. Pri sodnji je bil obsojen pogojno. Denarja pa nisem nazaj dobil. Ali lahko tožim očeta? — Oče odgovarja za škodo mladotnega sina in vam mora ukradeni denar vrniti!

J. P. v R. b. Pri sosedu sem imel sod jabolčnika, ki ga je sedaj nekdo zarubil in odpeljal k sosedu. Ali in kako bi dobil sedaj svojo stvar ven? — Tedaj, ko se je rubilo, bi moral sosed povedati, da je tisti sod vaš, sedaj naknadno morate pa stvar samo potom izlo-

čitvene tožbe zahtevati, da se vaš sod izloči iz zarubljenih predmetov.

M. H. v Z. Ali je družina z 9 otroci prosta kuluka? — Ne, mora ga delati ali plačati. Kuluk je cestna taksa ali dajatev in se ne smatra kot direkten davek, če tudi se na tej podlagi računa. — Glede točenja domače pijače vam bo vloga napravil finančar, ako sami ne znate.

F. S. v G. Sodišče me je obsodilo, ker sem nekega razžalil, ko sem mu rekel: Ham, čam! Ali je to žaljivo? — Kjer je že sodišče izreklo svojo besedo, tam mi ne odgovarjamo več, ker je itak samo pritožba na višjo instanco mogoča, vsako drugo prerekanje pa odveč, ali je prav ali ne.

K. M. v R. Ali sme meni sosed poslati pismo brez znamke? Ali ni to kaznjivo? — Saj ste gotovo kazen plačali in sicer še enkrat toliko, kakor sicer znaša poštnina. Niste pa bili dolžni pisma sprejeti! — Glede skal, ki z vašega letijo na sosedov mlin, ste dolžni iste škodo povrniti, ako skalovje sami spravljate. Ako se pa skalovje samo odkruši, ne odgovarjate za škodo.

F. M. v S. Iznašel sem velevažno stvar, stala bi pa vsaj 100.000 Din, kje bi jih dobil? — Dajte najpreje tehniško preiskati svojo iznajdbo, in sicer v Ljubljani na srednji tehniški šoli, kamor pišite. Nato šele, če bo kaj vredno, iščite onega, ki ima denar za take reči.

F. B. v T. Sem porok, sedaj bi rad odstopil, ali in kako to napravim? — Dokler ne plača, ostanete porok. Zahtevajte, da se dolg izterja, dokler je še kaj gotovine ali premoženja pri dolžniku. Vsi poroki si jamčijo tudi med seboj, če bi porok, ki je z vami podpisal, tudi ne imel nič, plačate ves znesek vi. Biti porok je isto, kakor biti sam dolžen. Človeku, ki mu zapate, da bo pošteno sam vrnil, bodite porok, sicer pa ne!

A. P. v Sv. T. Imamo sredi vasi obširno mlako, radi bi napravili cementno dno, da bi imeli vodo. Kje bi se dobilo kaj podpore? Postavite se na stališče, da je mlaka zdravju škodljiva in da potrebujete zdravo vodo, ker je tu edini vir za vso vas. Obrnite se na Zdravstveni dom v Mariboru in ga prosite, da zadevo pregleda in priporoči zazidanje mlake, da boste imeli čisto vodo in dovolj vode za pitje in tudi za gašenje v slučaju požara. Za stvar se naj zavzame predvsem občina. — Ostali odgovori sledijo.

A. H. v M. Končala sem meščansko šolo, kje lahko dobim službo? — Službe ne, pač pa kot učenka v trgovini ali kje drugod. — Glede podpor iz Beograda ste lahko brez skrbi, da jih za nadaljevanje šole ne boste dobili!

F. V. v R. Ali je kje določeno, kako visoko plačo mora dajati mojster pomočniku? — To ni nikjer določeno, to je stvar dogovora. Če ni dogovora, naj se napravi. Danes obrtniki slabo zaslužijo, zato slabo plačujejo.

★

Iz življenja južnoameriških zamorcev.

Ako se kdo izkrca v braziljanski luki, misli, da je zašel kam v Afriko. Po pristanišču in po ulicah kar mgoli črnecv. Stotisoči in stotisoči zamorcev, katere so prignali iz Afrike v južno Ameriko trgovci s sužnji, so se neverjetno razmnožili in pomešali s Španci, Portugalci in Holandci. Na ta način je nastalo čisto novo zamorsko pleme. Južnoameriški zamorec je brez prave domovine, brez lastnega jezika in brez lastne vere.

Južnoameriški črnici so vsega pomilovanja vredni ljudje. Kolonisti so najtežje grešili nad temi reveži. Nikakor še ni dolgo od tega, ko je bilo trgovanje s sužnji po južni Ameriki na vrhuncu. Še danes živijo zamorci, ki so še bili sužnji in pripovedujejo iz lastne izkušnje, kako so jih kot deco na farmah pretepevali in kako so stare in obnemogle sužnje postrelili kakor pse. To brezvestno in trinoško postopanje s črnici je rodilo v njih samih zavest tolike pasje ponižnosti, da se smatrajo danes oni, ki so že rojeni v prostosti, za ljudi IV. reda. Belokožec je v očeh črnca še zmiraj nadčlovek, katerega gleda z največjim spoštovanjem. Zamorec gara ter se muči, a le za one, ki z njim slabo ravnaajo. On naravnost zahteva, da je njegov predstojnik surovina. Ako bi ravnal kdo s črncom po človeško, bi mu kaj lepo ponudil, mesto da bi mu osorno zapovedal ter ga nahrulil, bi se zdelo to zamorcumumljivo in bi milosrčneža za hrbtom zasmehoval ter bi postal malomaren in naravnost len pri delu.

Južnoameriški zamorci so ljudje zelo malenkostnih potreb. Koče si postavijo črni reveži iz bambusovih palic, katere opletejo in obmečejo z ilovico baš na isti način, kakor so gradili svoj stan njih pradedje v Afriki. Po kočurah imajo po en zaboj, v katerem hranijo malenkosti in ta tvori tudi celo pohištvo. Razen razcapane obleke še poseda zamorec nož, katerega se poslužuje pri vseh opravilih in mu služi tudi kot orožje.

Če stopi mlad zamorec v službo kot hlapec, ali zamorka kot kuharica, ne stavi nikakih zahtev. Zamorski služabnik nima niti postelje. V noči se potegne v kak kot v hiši ali na skedenj. Iz srajce ali hlač si napravi zavojček, katerega potisne pod glavo in spi na goli deski ali na ilovnatih tleh.

Zamorka, katere koža je barve kakor bela kava, se čuti nepopisno zvišeno nad ono, koje koža je le nekoliko bolj temna. Kot oglje črna deklica, ki je po zunanosti najdalje oddaljena od belokožnega ideala, je v očeh kavnobarvaste tovarišice popolna ničla.

Glavna želja zamorskih deklet je, da stopijo v zakon s črncom, ki je nekoliko svetlejšje barve nego nevesta. Zamorke se pudrajo in mažejo obraz z vsem mogočim barvilom, le da bi bile glede barve bolj podobne belokožnim ženskam. Najboljše izhajajo v Braziliji oni fotografi, ki znajo na sliki napraviti zamorca kolikor mogoče belokožnega.

Tudi glede obleke skušajo zamorci posnemati belokožca. Zamorec se oblači po evropskem načinu, četudi poseda samo ene hlače in eno srajco. Zaslužen denar izmetava črnec za nepotrebnosti, kakor: ura, palica, cevka za cigarete in očala, ki jih nikakor ne rabi. Na višku je zamorec ponos, ako si lahko privoščiti v nedeljo trd in visok ovrtnik, rujave čevlje, slamnik, da mu pač tovariši zavidajo.

Južnoameriškega zamorca diči to dobro, da se svojega žalostnega položaja niti ne zaveda, ker je v tem oziru preveč otrok. Živi brez skrbi ter misli tja v en dan. Južna Amerika je rodovitna. Vsak ima dovolj prehrane, tudi tedaj, ako prav nič ne dela. Sadje, so-

čivje, kava, sladkor raste sam in je treba te dobrote le obrati ali se ponje pripogniti.

90 odstotkov črncev je nepismenih. Za politiko in socialna vprašanja se zamorec niti ne zmeni. V cerkev gre dvakrat v življenju: ko ga krstijo in ko se poroči. Pa tudi v teh dveh slučajih ne prestopi cerkvenega praga iz pobožnosti, ampak radi tega, ker je župnik obenem tudi uradnik.

Niti smrt ne dela zamorcu skrbi. Pogreb črnca nikakor ni nekaj žalostnega. Sorodniki in prijatelji nesejo krsto. Nosači si pripovedujejo med potjo šale, pušijo cigarete, se prepirajo in če so trudni, se enostavno odpočijejo in položijo krsto na cesto.

Neki očivdec je zabeležil o zamorskem pogrebu to-le: »Srečal sem nekoč zamorske pogrebce, ki so se smejali iz polnih grl. Dno krste se je bilo udalo in mrtvec je padel na tla. Nosači so se dokaj enostavno izmotali iz sicer mučnega položaja: Krsto so obrnili, položili v njo mrliča in polomljene deske dna so služile za pokrov. Naložili so krsto na rame in kresali naprej med najveselejšim krohotom.«

*

MALA OZNANILA

Iščem osebo, hodisi invalid ali karkoli, s srednjim kapitalom, v popolno oskrbo po ugodnem dogovoru. Naslov v upravi lista. 228

Učenka, stara 14 let, dobra v računstvu, poštena, kmečkih staršev, se sprejme v trgovini mešanega blaga pri tvrdki Nada Šmid. Jurklošter. 227

Soba in kuhinja, vrt, blizu mesta, za rodbino brez otrok, se odda. Vpraša se: Maribor, Gosposka ulica 46, vrata 6. 226

Pfaff in Singer šivalni stroj (Rundschiff) sva ugodno na prodaj: Mehanična delavnica Dadiu, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 230

Dobro računarko s 4000 Din kavcije sprejmem v trafik. Ponudbe na upravo lista pod »Vestna«, Maribor. 226

Trgovski vajenec, močan in zdrav, se sprejme takoj v večjo trgovino na deželi, predpogoj: meščanskošolska izobrazba. Ponudbe poslati upravi lista pod značbo »Vajenec«. 231

Iščem majerijo, imam 3 delovne moči. Naslov v upravi lista. 212

Zahvala. Zahvaljujem se prav pristrčno g. dr. Mogilnicki iz Sv. Jurija ob južni železnici, ker me je ozdravil hudih napadov trenja — božjastega —, od katerih me niso mogli pomagati ne na živčni kliniki v Zagrebu, niti drugi zdravniki, niti pri Zeileisu. — Franc Doberšek, posestnik v Loki pri Žusmu. 221

Pošten mladenič išče službe za slugo ali kaj sličnega. Naslov v upravi lista. 222

Hranilnica in posojilnica v Šmartnem ob Dreti, r. z. z o. z., sklicuje občni zbor svojih članov v nedeljo dne 28. svečana 1932, po sv. maši v uradnem prostoru z dnevnim redom: 1. Volitev načelstva in nadzorstva. 2. Prememba pravil ter odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. Razni predlogi. — Obnem razglašja gori imenovana zadruga, da bo, počenši z 1. aprilom 1932 obrestovala po 6% samo vloge z svoto 25.000 Din ali več proti trimesečni odpovedi. Vloge v iznosu izpod 25.000 Din se bodo obrestovale po 5%. 224

Vabilo na 44. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, r. z. z n. z., ki se bo vršil v sredo dne 24. februarja 1932, ob 10. uri dopoldne v posojilničnih prostorih v Dravogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Odbor. 232

14. dražba 'Divje kože' se vrši **21. marca** na velesejmu.

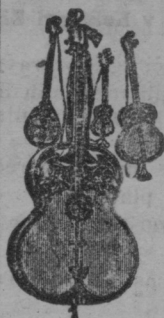
Kože pošljite na naslov: „Divja koža“ Ljubljana, Velesejem.

Najavljeno je mnogo inozemskih kupcev. 220

Opeko drva zamenjam za svetli premog za kurjavo od Din 40[—] naprej in koks za kovače prodaja najceneje 213

Mejovšek Tattenbachova 13 telefon 2457.

Najboljše tamburice!

Farkaševoga in sremskega sistema izdeluje ter razpošilja z jamstvom stara tovarna tamburice

Stjepan M. Gilg Sisak 128 Hrvatska.

Cenik tamburice pošljem na zahtevo brezplačno.

Odlikovan s 3 zlat. kolajnam.

Inserirajte!

Vaša korist

je, ako kupite obleke direktno v tovarni

Pišite po novi, veliki, ilustrirani cenik!

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24.

Viničarja, pridnega in poštenega, z 2 do 3 ljudmi, sprejme takoj za stalno: A. Arbelter v Mariboru, Dravska ulica 15. 209

Ni igra na kolo (razrede)!!

Enkratna vloga!!

PET MILIJONOV DINARJEV

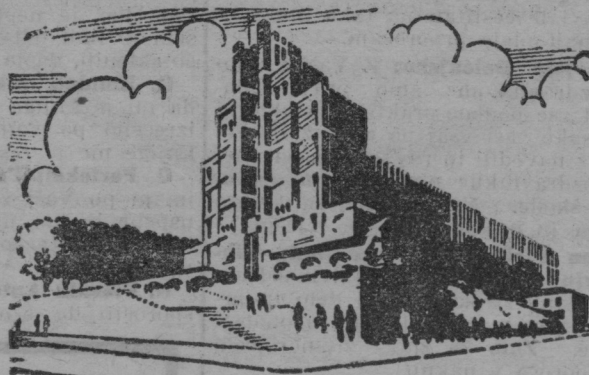
znaša glavni dobitek

SREČKE ZA ZGRADBO KATEDRALE

dobrodelnega društva sv. Vincencija v Beogradu.

TOLIKO MORETE DOBITI TUDI VI

z vlogo Din 200.— (Dvojna srečka).

Na ¼ srečke (Din 25.—) odpade od zadetega glavnega dobitka

Din 625.000—

Dobitki:

2 x	Din 2,500'000'—	=	Din 5,000'000'—
2 x	" 500'000'—	=	" 1,000'000'—
10 x	" 100'000'—	=	" 1,000'000'—
100 x	" 10.000'—	=	" 1,000'000'—

Zrebanje 1. maja 1932.

Cene srečk:

Dvojna srečka	Din 200'—
1/4	"	100'—
1/2	"	50'—
3/4	"	25'—

Prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Glavna uprava: **BEOGRAD** Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: **ZAGREB** Tvrtkova ulica 5.

Naročite za fante, ki se odpravljajo k vojaku, knjižico:

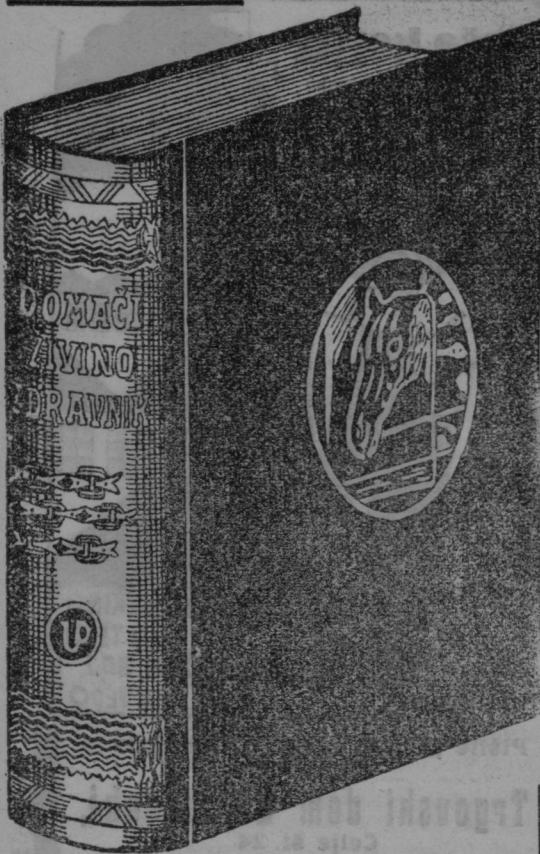
Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

1/10 naravne velikosti

G. Gselman Franc, ekonom in oskrbnik graščine, Pragersko: Vaša knjiga »Domači živinozdravnik« mi je že v par slučajih prav dobro s svojimi navodili služila. Ta knjiga je zelo pripravna in potrebna za vsakega živinorejca in noben ekonom, ki ima opravka z živinorejo, bi je ne smel pogrešati, ker v njej najde vsako bolezen živali in navodila za zdravljenje. Vsled tega jo najtopleje priporočam vsem živinorejcem, Vam pa se srčno zahvaljujem za trudapolno delo, ki ste ga tmeli z založbo te knjige.

G. Pleničar Franc, sreski tajnik in posestnik, Litija: Knjigo »Domači živinozdravnik« sem temeljito pregledal in primerjal z več inozemskimi, ki jih posedujem. Našel sem pa v njej vse, kar more celo našemu največjemu posestniku in živinorejcu zadostovati. Ta knjiga je za vsakega živinorejca pravi blagoslov in smem upravi le čestitati na tako krasnem delu. Knjigo najtopleje priporočam.

Občina Šmarjeta, Dolenjsko: Z Vašim »Domači živinozdravnikom« smo prav zadovoljni. To nad vse poučno-praktično knjigo bi naj imel iz vsake vasi vsaj po eden živinorejec, ker bi se z navodili in ravnanjem po »Domačem živinozdravniku« obvaroval marsikatero občutno škodo. Naročili naj bi knjigo vsaj vse občine in posojevalce živinorejcem.

G. Hauptman Ulrik, Solški upravitelj, Ribnica na Pohorju: Knjiga »Domači živinozdravnik« je prvovrstno strokovnjaško delo in prvovrsten svetovalec v vseh slučajih obolenosti domače živine. Zato se zlasti živinorejcem najtopleje priporoča v nakup.

G. Plementaš Josip, trgovec in posestnik, Planina pri Sevnici: Z Vašo knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen in sem s pomočjo njene zelo poučne vsebine ozdravil svojo telico akutne neprebavljivosti, bila je že tik pred poginom. Omenjeno knjigo toplo priporočam in bi ne smela manjkati pri nobenem živinorejcu.

G. Smodiš Janko, vlastelinstvo Maruševac kod Varaždina: Ker imam Vašo nenadomestljivo knjigo »Domači živinozdravnik«, se čuti popolnoma sigurnega rešiti živino različnih bolezni in napak, in mi je že v par težjih slučajih izvrstno pomagala. Iskreno hvaležen in zadovoljen priznavam to knjigo kot najkoristnejšo in prepotrebno, ter jo vsakemu najtopleje priporočam.

Kmetijska šola Rakičan pri Murški Soboti, upravnik ing. Sadar: V kratkem času, odkar imam knjigo »Domači živinozdravnik«, sem po njej zdravil drisko pri teletih in starejši živini, koliko, napenjanje, difterijo pri kokoših, zmetanje krav, različne rane in odrgotine itd. in vselej z odličnim uspehom. Rešil

Ne pregledajte, veljavno samo do konca marca t. l.

Na splošno željo Vam še nudimo izredno ugodno priložnost, da postanete lastnik za Vas prepotrebne knjige »Domači živinozdravnik«, velikega svetovalca za vse primere bolezni in nesreče pri domačih živalih. To, za naše razmere ogromno delo (obsega čez 800 strani velike oblike v krasni opremi), z mnogo stotinami tudi celostranskih, lepih barvastih slik, je spisano od strokovnjaka v slovenskem jeziku in prinaša vse, kar se tiče zdravljenja živali in bode služilo našemu živinorejcu kot največji in najzvestejši svetovalec dolgo vrsto let, že zlasti zato, ker obrača pri zdravilih posebno pozornost na uporabo dobrih, domačih, davno že preizkušenih sredstev. Knjigo dajemo do preklica na zmerne mesečne obroke, tako da jo kupi lahko vsak kmetovalec. — Nekaj od pre mnogih priznanj:

sem pogina svoje najboljše tele (bika), potomca-originalnih simentskih roditeljev. Ze s tem se je knjiga izplačala. Poznam mnogo sličnih knjig v raznih jezikih, toda »Domači živinozdravnik« se mi najbolj dopade, ker je v njej snov praktično in pregledno razdeljena, poleg tega je knjiga lepo opremljena in cena ji je razmeroma nizka. Knjigo uporablja lahko vsak pismen kmetovalec in vsak jo tudi potrebuje.

G. Kramberger Rado, ekonom, Sv. Marjeta ob Pesnici: Imel sem v kratkem času enega meseca priliko, zdraviti po Vaši knjigi: kravo, ki se ji je zapiralo blato, dva vola, obolela na mehuru, zaprtju scalnice ter kri krave na vnetju vimena, na kar sem v Vaši knjigi »Domači živinozdravnik« uvidel neprecenljivo svetovalko, ki ji gre čast in čast.

G. Šuman Franc, posestnik, Sv. Lenart v Slov. goricah: Ne najdem dovolj izrazov za pohvalo in smelo trdim, da prekaša Vaša knjiga »Domači živinozdravnik« po obširni, lahkoumljivi vsebini in primerni ceni ne samo domače, ampak tudi tuje izdaje tozadevne strokovne vede. Za sebe se Vam zahvaljujem, da se niste ustrašili truda in založili to dragoceno knjigo, ki nam je vsikdar pri rokah, kjer ni možno do živinozdravnika. Ze v enem slučaju obolenja živine je knjiga plačana, ostane pa naprej pri hiši kot dober svetovalec. Iz ljubezni do kmetskega stanu jo vsakomur priporočam!

G. Gajšt Vincenc, posestnik, Podlog 4: Vašo knjigo »Domači živinozdravnik« rabim že tri mesece. Z njeno pomočjo sem v tem kratkem času rešil pogina sebi in svojim sosedom več goveje živine in tri konje. Priporočam jo vsakomur!

G. Urh Josip, posestnik, Ravne: Z Vašo knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen, ker je neprecenljive vrednosti. Pokazal sem jo tudi odbornikom bralnega društva, ki so sklenili, da jo takoj naroče.

G. Kandolf Jakob, Brece 3: Sporočam Vam, da mi je knjiga »Domači živinozdravnik« nezrečeno po volji. Marsikateri nasvet iz te knjige me je rešil velike zadrege.

G. Pertokelj Franc, posestnik, Hruševo: Ker imam po Vaši živinozdravniški knjigi velike uspehe in ker najdem v njej za vsako vrsto bolezni vse recepte, priporočam »Domačega živinozdravnika« vsem živinorejcem.

G. Plesnik Anton, Javorje: Z veseljem mi je sporočiti, da se mi je Vaša neprecenljiva knji-

ga »Domači živinozdravnik« že sedaj večkrat pri živini izplačala. Nje vsebina je tako obsežna, da v resnici odgovarja za vsak slučaj bolezni pri domačih živali.

G. Vešnik Anton, Zgornje Hoče: Preizkusil sem nekatera zdravila iz Vaše knjig pri oboleni živini ter bil presenečen. Trud je bil obilno poplačan, ker uspeh ni izostal.

G. Sinko Miha, Dragotinci: Podpisani sem bil naravnost očaran nad vsebino Vaše prekoristne knjige »Domači živinozdravnik«. Našel sem takoj pomoč v njej za mojo bolno kobilo.

G. Cizej Alojz, Podkoren. Podpisani sem naročnik knjige »Domači živinozdravnik«, katera mi je že v par težkih slučajih uspešno pomagala, posebno pri porodih. Prav lepa hvala za to zlato knjigo.

G. Glinšek Janez, posestniški sin, Zgoranja Hudinja: S knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen ter Vam naznanjam, da mi je že v enem slučaju obolenja živine prav izvrstno pomagala. Zato se Vam zahvaljujem in knjigo vsakemu živinorejcu zelo priporočam.

G. Serec Franc, Satahovci: Ze v dveh slučajih sem ozdravil svoje in sosedovo živinčce po predpisih Vaše knjige »Domači živinozdravnik«.

G. Urnaut Štefan, Ribnica na Pohorju: S knjigo »Domači živinozdravnik« sem ezio zadovoljen. Komaj mesec dni jo imam in mi je že pomagala v dveh slučajih pri vnetju vimena in pri telečji driski. Zato jo vsakomu najtopleje priporočam, posebno kmetom, ki so oddaljeni od živinozdravnika.

G. Kunej Roza, Videm ob Savi: Knjigo »Domači živinozdravnik«, ki mi pride večkrat na pomoč pri različnih boleznih moje goveje živine in svinj, vsakemu priporočam. Izrekam Vam najtoplejšo zahvalo.

Itd. itd.

Iz vsega tega je razvidno, da mora imeti to knjigo vsak, tudi mali posestnik. Da olajšamo njeno nabavo, jo dajemo tudi na obroke. Ne zamudite torej te izredne prilike in prec naročite. Po prejemu naročilnice Vam knjigo takoj dopošljemo. Prvi obrok plačate, ko jo prejmete, naslednje pa mesečno po položnicah, katere priložimo. To naročilnico pravilno izpolnite, izrežite, dajte v ovitek, napišite naslov »Umetniška Propaganda, odpravnništvo Loka pri Zidanem mostu in po pošti kot pismo čim prej dopošljite.

Naročilnica

za Umetniško Propagando v Loku pri Zidanem mostu.

Pošljite mi po pošti knjigo »Domači živinozdravnik«.

1. Plačal jo bom v 20tih zaporednih mesečnih obrokih po 27.50 Din. Z odplačevanjem pričnem takoj po prejemu knjige. Poštino 20 Din povrnem obenem s prvim obrokom.

2. Plačam s povzjetjem 520.— Din s poštino vred. *)

Knjiga je Vaša last, dokler ne bo plačana.

Pri nerednem odplačevanju ugodnosti obrokov ne bo.

Datum

Lastnoročni podpis in natančen naslov:

*) Česar ne želite, ertajte.

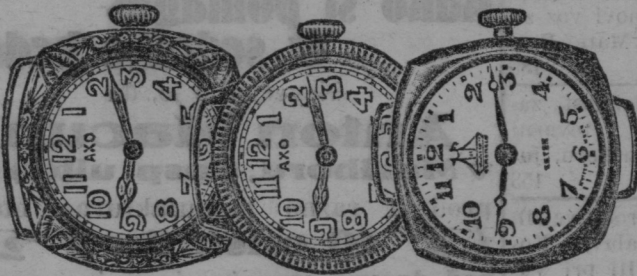
Din 108 - iz govejega usnja, trpežni, velikost 40-47.

Velika zaloga oblek, klobukov i.t.d. najceneje pri

Jakob Lah,
Maribor, Glavni trg 2

Moderna dobra ura zapesnica

z znamko »IKO« ali »AXO« iz švicarske tvorniške hiše ur Suttner je smešna cena napram njeni sposobnosti. Že 34 let znana strokovna tvrdka pošilja po naročilu ure zapesnice že od Din 98, prav posebno priljubljene so sledeče vrste:

Št. 727. Din 158 - Št. 725. Din 182 - Št. 724. Din 128 -

Cena, a dobra anker »AXO« ura zapesnica z radijum svetlečim kazalcem in kazalom, lepa poniklana škatilja, trak iz kože.

Razpošilja se po povzetju, ali se pošlje denar naprej. Noben riziko, ker je dovoljena izmenjava, ali se vrne denar v velikem ilustrovanem Suttnerjevem ceniku najdete največjo izbiro ur zapesnic za vsako ceno iz zlata, srebra itd., istotako žepno uro že od Din 44, budilnice že od Din 49. Zahtevajte veliki cenik, dobite ga brezplačno od tvorniške hiše ur

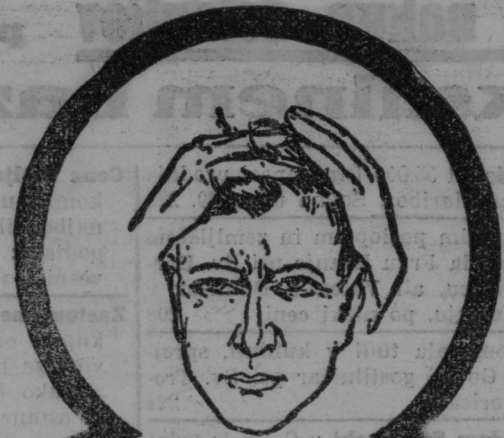
H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

Reklamna cena! Že za Din 35, žepna ura, za samo Din 45, budilnico. Obe so dobre.

Kdor želi prave in poceni

pristavske motike, trsne škare, gnojne vile in krampe, cement in traverze, žično ograjo, bodečo žico, podkove, pluge in posamezno železje za nje, šine in drugo železo, kakor tudi barve, lake in firnež, naj se oglasi in ogleda zalogo pri:

FRANJO VRABL, železnina, PTUJ

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le lupatam katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

Hito razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnobnost, nespečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, plšljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovaranja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trzanje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvratnost. Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj **so Vaši živi resno oslabileni in potrebujejo okrepila.**

Ne pustite tega vnamar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne mojnje duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabelost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastoni in poštnine prosto enostaven način odkrijem

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev veev odpomoči.

Ta način prinese oben m tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. **To dokazuje tudi moen zdravnikov.** Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastoj.

Ce Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas!**

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasernack, Berlin, SO.,

Michaelkirchplatz Nr. 13. bt. 90.

Denar naložite najboljši in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

f. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Ugoden nakup ostankov po Din 6—, 7—, 8—, 10— in 12— v „Tekstilnem bazarju,“ Maribor, Vetrinjska ulica 15

Posestva ali hiše od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. 225

Hišo z gospodarskim poslopjem in zemljiščem v Žalcu 100 proda Fran Kranjc pri Sv. Barbari pri Mariboru, ali Valentin Dolinšek v Št. Ilju pri Velenju, po nizki ceni. 208

Deklo, ki bi pomagala tudi v kuhinji, sprejem. Ernest Golob, gostilničar pri Sv. Trojici v Slov. goricah. 224

Znani trgovski dom Stermecki v Celju je izdal veliki, novi, ilustrovani cenik, ki je umetniško tako na višku, da dela jugoslovanskemu tiskarstvu, slikarstvu in trgovstvu čast. 207

Divjake jablanov in hrušk, I in II, odda pocieni 20.000 komadov ter sadno drevje in trte, garantirane po 1 Din komad: Frangež Franc, Hoče 118 pri Mariboru. 210

Suhe hrastove doge za 600litrške sode kupi takoj Josip Ramšak, sodar, Maribor, Meljska cesta 10. 233

Kovaškega vajenca sprejme takoj kovač Lovrenčič, Biš. 237

Majerja sprejemem s 1. aprilom na večje posestvo v Mežiški dolini. Prednost ima oni, ki se razume tudi v lesni manipulaciji. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je predložiti na A. Lesar, Studenci pri Mariboru. 234

Četrtek dne 18. in 19. in 20. februarja vsled smrti velika prodaja: 20 rjuh, brisač, več postelj z žičnim madracom po 300 Din, 10 omar, kredenca in drugo. Maribor, Strossmajerjeva ulica 5. 235

Nudimo sadno drevje, visokodobelno in pritično, odlična kakovost. Drevesnica Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 138

Kupim staro zlato, srebro, srebrno blago kakor tudi zlatnike po najvišji dnevni ceni. Ackermann in Kindl, Ptuj. 78

Nihče ni primoran, kupiti v »Tekstilnem bazarju«, Maribor, Vetrinjska ulica 5. Vsak si pa lahko ogleda blago, ker je res lepo in poceni. Svileni robci, žamet, hlačeovina, sukno, nogavice, raznovrstno perilo ter velika izbira venčkov in šopkov za neveste. Postrežba točna in brez vsiljivosti. 108

Cene cepljenim trtam znižane! Po Din 1,20 za komad nudi Ia selekcionirane cepljene trte najboljših trsnih sort, cepljenih na razne podlage: Uprava banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta Limbuš. 114

Zastonj ne dobite, ampak zelo poceni lahko kupite ostanke kamgarna, sukna in hlačevine za moške obleke. Denarja ni pa ga ni, ali ako imate vsaj 100 Din v žepu, dobite že ostanek dobrega blaga za celo moško obleko v trgovini Metoda Senčar, Ljutomer. Novodošli klobuki že od 28 Din naprej. 187

Novi koleselj, močno okovan, in 1 novi voz za 1 par lahkih konj ima na prodaj Matej Bregant v Orehovi vasi. 185

Kmetje, najboljša in najlepša priložnost, zamenjati in prešati bučno olje, je v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru, južna stran mosta. 153

Vinsko trsje, garantirano, najpriporočljivejših vrst na raznih podlagah nudi Gabrijel Koren, trsničar in drevesničar, Št. Ilj pri Velenju. 74

Vinsko trsje od nas je odlično in jamačimo vsestransko. Bratje Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 195

Vabilo. Hranilnica in posojilnica v Gotovljah, r. z. z. n. z., ima v četrtek dne 25. februarja t. l. svoj XXX. občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 3. Nadomestna volitev načelstva. 4. Slučajnosti. — Odbor. 236

Uprava banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli, pošta Slatina-Radenci

ima v zalogi po Din 1,20 komad prvovrstne cepljene vinske trte od najboljših selekcioniranih trsnih sort na podlagah riparija Portalis, rup. št. 9 (Göthe), riparija x rupestris 3309, solonis x riparija 1616, Berlandieri 8 B in Kober 5 BB ter po 25 para komad korenjake; po 15 para komad Ia po 8 para komad pa IIa ključe teh ameriških podlag. V zalogi pa ima tudi pritično drevje od najfinejših hruškovih n jablanovih vrst komad po 10 Din in visokodobelno drevje od hrušk moštnic, kakor tudi poldebene breskve in marelice. Zahtevajte seznam! Trte se razpošiljajo franko. Omot se zaračuna po lastni ceni. 2

Pridno dekle za vsa kmečka dela sprejme takoj kovač Lovrenčič, Biš. 238

Cepljene trte eno in dveletne na različnih podlagah po zelo znižani ceni, nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, Pošta Juršinci pri Ptuj. Zahtevajte cenik. 1718

Vajenca pekovskega sprejemem: Pečnik, Selnica ob Dravi.

Veveričje in druge kože od divjačine kupuje I. Ratej, trgovec, Slov. Bistrica. 199

Kako si pomagaš iz sedanje bede?

Neverjetno je, da

Anton Macun
v Mariboru, Gosp. ulica 10

prodaja razno manufakturno blago
40 odstotkov

pod dnevno ceno in sicer: iz tovarne, katera je prenehala z izdelovanjem svilenega cvirncajga po 8 Din,

cela obleka 32 Din

belo platno po 5 Din

svila za obleke po 10 Din

tiskovina (druk) po 8 Din

Zgotovljene moške obleke po 196 Din

Dečje obleke po 90 Din

Obleke po meri se izgotovi v 3 dnevih.

Za dobro ureditev hotela, restavracij in stanovanj so nujno potrebna

dobra ogledala

brušene steklene plošče, ravne, upognjene, lezene ali matirane. Vstaklenje v med. Oplodčevanje zidov s steklenimi ploščami raznih barv, kakor sobe, dvorane, predvorja, kopalnice, umivalnice, mize, pulte, vitrine, izložbe, vetrobrane, avtomobile itd. dobavlja najpopolnjeje: 162

SPECTRUM D. D.

Tovarna ogledal, brusilnice stekla

Ljubljana, Celovška cesta 81, telefon 23—34.
Zagreb, Samoborska cesta 11, telefon 29—83.
Osijek, Desatičina ulica 39, telefon 4—03.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastiavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesinikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje viagateljem.